

Tosimies

Kristillinen miestenlehti

3/21 7,00 €

4

Kuivin jaloin Mooses-siltaa pitkin

12

Päivittäinen rukous kantaa

18

RailHope Suomi 120 vuotta

20. vuosikerta

► KUSTANTAJA

Faktapro Oy
Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
info@faktapro.fi

► TOIMITUS

Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
toimitus@tosimies-lehti.fi

► PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Janas
puh. 050 912 7332
kimmo.janas@tosimies-lehti.fi

► ISSN 1458-3224

► KUVANKÄSITTELY

Faktapro Oy/Petri Janas

► PAINO

Oy Arkmedia Ab
Duvaldtintie 6
65170 Vaasa

► ILMOITUSHINNAT 2021

(+ alv 24 %)

	mv	2-väri	4-väri
1/1	1.150 €	1.350 €	1.600 €
1/2	670 €	850 €	1.000 €
1/4	400 €	500 €	570 €
1/8	240 €	270 €	350 €

► TILAUKSET

Kestotilaus: 40 € (6 numeroa/vsk)
Määräaikaistilaus: 45 € (12 kk)
tilausmaksut sis. alv 10 %
tilaukset@tosimies-lehti.fi
www.tosimies-lehti.fi
puh. (09) 54 79 74 10

► KANSI

"... virvoittavien vetten tykö Hän minut johdattaa." Psalmi 23:2
© Jacob Owens/unsplash

Sisällys 3 / 2021

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Kuivin jaloin Mooses-siltaa pitkin
- 8 Yhteydenpitoa tietokoneen näytön kautta
- 10 Jeesuksen aikainen vene
- 12 Päivittäinen rukous kantaa
- 14 Kiina länsimaisissa yliopistoissa ja haasteet EU:lle
- 17 Lyhyestä virsi kaunis
- 18 RailHope Suomi 120 vuotta
- 20 World Watch List 2021: Koronapandemia lisännyt kristittyjen vainoa
- 22 Sähköistä joukkojen siirtoa
- 23 Taivaasta tuulee
• Hän jakoi heille omaisuutensa
- 24 Armossani on sinulle kyllin
- 25 Pohojamaan kautta...
• Ei toivoosi kenellekään
- 26 Fredrik Ekholmin Israel-kronikka
• Nykytilanne Israelissa
- 28 Tosimies lukee
• Tapani Sopenen: Uloskutsutut
• Tapani Sopenen: Sankaruuden mitta
• Eero Kavasto: Pantterin täplät
• Eero Kavasto: Hatikva – toivo
• Klaus Korhonen: Paimenen päiväkirja
• Esko Valtanen: Genesis Raamattu kartastolla
- 31 Sopenen!
• Je suis Päivi
- 32 Grillikausi käyntiin
- 36 Tehtävä Jumalalta
- 38 Pitääkö salaatti miehen tiellä?
- 40 Tosimies testaa:
Vuoden Auto 2021 – VW ID.4

▲ Hollannissa kuljetaan Fort de Rooveren linnoitukseen vallihaudan läpi Mooses-siltaa pitkin.

▲ Keijo Niskala muistuttaa, että Jumalan armossa on meille kylliksi.

▲ Kape Aihinen painottaa, että grillaaminen on grillaamista ja hauduttaminen on hauduttamista.

▲ Viestiveliä todistusvuorossa tällä kertaa Alpo Romppanen.

▲ Tosimiehen testissä Vuoden Auto 2021 täyssähköinen VW ID.4.

Kesää pukkaa...

Älä hyvä lukija ole huolissasi, en aio tällä kertaa valitella mistään yhteiskunnassamme vallitsevasta omituisuudesta – varsinkin kun tuo Sopenen jo puuttui omassa kolumnissaan Päivä Räsänen tilanteeseen...

Ei, nyt on mieli korkealla, kun päivät pitenevät, aurinko paistaa yhä lämpimämmin – toukokuun muutamaa lumisadetta lukuunottamatta – ja koronatilannekin näyttää menevän hyvään suuntaan.

Aivan liian usein tässä kuitenkin unohtaa, kuinka hyvin meillä asiat todellakin ovat.

Vaikka helposti arvostelemme hallituksen tai eduskunnan toimia, Suomessa saa sentään vielä esittää mielipiteensä suhteellisen vapaasti – jos ei satu tuomaan esille kristillistä arvomaailmaansa – eikä häkki heti heilahda. Eikä mielenosoittajiakaan ammuta kaduille.

Ja kun meillä väännetään kättä koronarokotteista ja niiden tarpeellisuudesta, niin ainakin meillä on rokotteita niitä haluaville päinvastoin kuin esimerkiksi Intiassa.

Nyt kun koronarajoituksia vähitellen puretaan, moni seurakuntakin voi jälleen käynnistää fyysiset kokoukset netissä ihmettelyn sijaan.

Samalla avautuu matkailukin asteittain ja suomalaisilla on mahdollisuus päästä puhaltamaan vapaalle ja nauttimaan etelän lämmöstä.

Mutta vaikka ei suunnistaisikaan maamme rajojen ulkopuolelle, grillimakkaran paistaminen omassa pihassakin onnistuu ilman turhia paineita.

Muistetaan olla kaikesta kiitollisia!

Keijo Niskala

Kuivin jaloin Mooses-siltaa pitkin

Kimmo Janas

Yleinen käsitys on, että sillat kulkevat vesistöjen yläpuolella, mutta Hollannissa vuonna 2011 rakennettu silta kumoa tuon käsityksen.

Länsi-Brabantin vesilinja on 1600-luvun alun hollantilainen puolustuslinja, joka luotiin yhdistämällä kaupungit ja linnoitukset maavallein ja muurein. Pohjoisen turvavyöhyke tarjosi sopivan alueen, jonka vedenpintaa säädeltiin lukuisilla padoilla. Tasangot voitiin täyttää riittävän syvällä vedellä, jotta vi-

hollisjoukkojen oli mahdotonta edetä jalkaisin. Ojat ja jopa piikit olivat piilossa vedenpinnan alapuolella. Toisaalta vedenpinta pidettiin tarpeeksi matalalla, joka sulki pois viholliselta veneiden käyttömahdollisuuden.

Vesilinja myös toimi ja onnistui torjumaan sekä espanjalaisien että ranskalaisten ja belgialaisten hyökkäykset.

Ranskalaiset pääsivät kuitenkin hyökkäämään runsaat sata vuotta myöhemmin, talvella 1794, kun vesi jäätynä kovien pakkasten ansiosta.

Valloittaman vallihaudan ylitys

Yksi vesilinjan suurin linnoitus on Fort de Roovere lähellä

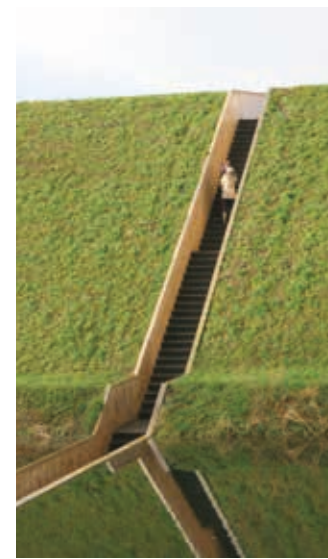
Bergen op Zoomin kaupunkia. Linnoitus kunnostettiin vuonna 2010, jolloin myös linnoitusta kiertävät vallihaudat kaivettiin auki. Ongelmaksi nousi, kuinka linnoituksen uudet virkistysalueet sekä pyöräily- ja lenkkeilyreitit saataisiin yhdistettyä. Koska linnoituksessa ei alun perinkään ollut laskusiltaa, ei uuden sillan rakentaminen tullut kyseeseen.

Arkkitehdit Ad Kil ja Ro Koster kunnostustyöhön valjastetusta Arkkitehtitoimisto RO & AD:sta päättivät, että olisi erittäin sopimatonta rakentaa siltoja väitetysti valloittamattoman vallihaudan yli.

Niinpä miehet suunnittelivat ns. näkymättömän sillan, joka on rakennettu kokonaan Acco-

ya -puulevyistä ja vesieristetty EPDM-kalvolla. Silta on kuin kaivanto vallihaudassa, muotoiltu sulautumaan maiseman äärioviivoihin. Siltaa ei voi nähdä kaukaa, koska maa ja vesi tulevat aivan sillan reunaan asti. Suunnittelijoiden mukaan vettä ei pääse valumaan reunan yli, koska veden korkeutta säädellään vallihaudan molemmin puolin olevilla kahdella pienellä padolla. Kun vedenpinta nousee, vesi valuu yli patoihin eikä siltaan. Jos sataa rankkasateita, sillan pohjan alla oleva pieni pumppu tyhjentää veden.

Koska vallihaudan ”ylittämisen” muistuttaa Raamatussa 2. Mooseksen kirjassa kerrottua israelilaisen kulkua jakaantuneen

Punaisenmeren yli, Fort de Roovereeseen johtavaa siltaa on alettu kutsua Mooses-sillaksi.

250 000 euroa maksanut Mooses-silta on niittänyt mainetta erilaisissa suunnittelukilpailuissa.

Palkintoja on tullut mm. Vuoden 2011 Archdaily Building, Sakko Kulttuuripalkinto 2011, Design of the Year 2012 (London Design Museum), BNA Vuoden rakennus 2012, Hollannin rakennuspalkinto 2013 jne.

Luontoa säästään

Mooses-sillan rakennusaineeksi valittu Accoya on täysin myrkytön ja ekologinen valinta kaikkiin kohteisiin, joissa vaaditaan säänkestävyyttä, mittapysyvyyttä ja edullisia ylläpitokustannuksia.

Accoyan raaka-aine (Pinus Radiata -mänty) saadaan vastuullisesti kasvatetuista sertifioituista metsistä. Puu asetyroidaan eli kyllästetään väkevällä etikkaliuoksella, jolloin sen solukko muuttuu pysyvästi. Puusta tulee lujaa, kestävää ja mittapysyvää.

Accoya on väriltään vaalea, ja se harmaantuu ulkona muu-

Simon & Carfunkel lauloivat takavuosina sillasta yli synkän virran, mutta Bergen op Zoomissa voi kulkea vallihaudan läpi kuivin jaloin kuin Mooses aikoinaan.

Talvisin Mooses-silta täytetään vedellä, ja kun se jäätyy, kulku linnakkeeseen tapahtuu jäätä pitkin.

tamassa vuodessa sään vaikutuksesta.

Levy ei vaadi erillistä pintakäsittelyä kestääkseen, mutta jos se

käsitellään, pintakäsittelyaineet pysyvät puulevyn pinnassa 2-3 kertaa pidempään kuin tavallisessa puussa. Accoyalla on ai-

▲ Silta on rakennettu Accoyan puulevyistä, jotka on pidottu molemmille puolille ja niiden välissä on lehtipuukansi ja -portaat.

- ▶ nutlaatuinen 50 vuoden takuu maanpäällisissä rakenteissa sekä maa- ja makean veden kosketuksessa 25 vuoden takuu käsittelemättömänä.

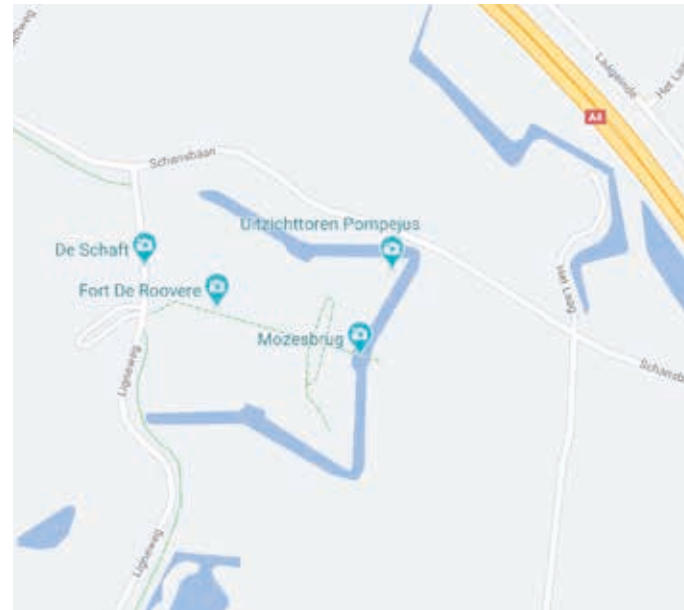
Puulevy on myös erittäin vastustuskykyinen eri tuholaisien ja mm. termiittien hyökkäyksille ja vaurioille.

Kestää suomalaistakin säätiä

Accoyan suomalainen maahan-tuoja on vuonna 2012 perustettu Novenberg Oy:n, joka haluaa tuoda vihreään rakentamiseen laadukkaita, esteettisiä, hienompia tuotteita.

– Ongelma on tietenkin, että

- ▶ – Aika on selvästi meidän puolellamme; arkkitehdit suorastaan rakastavat ekologisia tuotteitamme, toteaa toimitusjohtaja Petteri Huomo.

▲ Mooses-silta pitkin pääsee Fort De Rooveren linnoitukseen.

nämä tuotteet ovat yleensä jonkin verran kalliimpia. Minä kuitenkin näen, että viihtyisä kaupunkiympäristö luo ihmisille jotain ainutlaatuista, siinä on mukavampi elää, siinä on helpompi hengittää. Ja ne jäävät tänne sadoiksi vuosiksi. Kun kiertää maailmalla ja näkee, kuinka hienosti siellä on rakennettu. Ei

tuijoteta yksinomaan sitä euroa, vaan halutaan panostaa ihmisen elinympäristöön, kertoo toimitusjohtaja Petteri Huomo.

Suomessa Accoyaa on käytetty mm. Lidl Suomen uudessa pääkonttorissa monissa eri muodoissa samoin kuin Supercellin toimitalossa Helsingin Jätkäsaaressa.

Useamman vuoden Tosimiehen lukijana onnittelen lehden tekijöitä ja päätoimittajaa ortodoksiseen tapaan. Monia armorikkaita vuosia!

Isä Andreas
Valamon luostari

ONNEA 20
TOSIMIES

Yhteydenpitoa tietokoneen näytön kautta

Pauli Mörsky

Tämä juttu on kahden tutun keskustelusta Skypen eli yhteydenpitosovelluksen kautta Suomesta Yhdysvaltojen Floridaan, jossa asuu Peter (Pekka) Makila. Hän toimii kunniakonsulina Floridan osavaltiossa, kaupungissa nimeltä Lake Worth.

Elämäntönsä Makila on tehnyt vakuutusalan yrittäjänä omassa yrityksessään. Peter Makila vieraili ensi kerran Atlantin takana visiitillä enonsa luona 60-luvun puolivälissä. Jatko opiskeluaan Turussa ja lähti takaisin länteen muuttaman vuoden jälkeen, mukaan tuli puoliso Arja. Pariskunta meni tosin aluksi Kanadaan ja muuttivat 1996 pysyvästi Floridaan. Vielä tuo kunniakonsulin rooli, hän edustaa Suomea asemapaikassaan ja auttaa maanomistajiaan eri asioissa sekä edesauttaa Suomen ja Yhdysvaltain yhteistyötä, muun muassa kaupankäyntiin liittyvissä asioissa.

Mennään tähän päivään. Helmikuun puolivälissä oli Suomessa korona leviämässä muuntuneen virusmuodon kautta. Pakkanen paukkuen eri puolilla maata yli ja ali kahdenkymmenen asteen. Floridassa oli normaalin lämmintä, noin reilut parikymmentä plussaa ja presidentinvaalit käyty.

Presidentin vaaleista...

Lake Worthin ja Lantan kaupungit ovat olleet suomalaisten suosiossa vuosien ajan. Yhdysvalloissa on väestöä arviolta 330 miljoonaa, papereilla tai ilman. Floridan osavaltiossa väkeä on 21 miljoonaa ja lisää tulee. Lake

Worthin ja Lantan kaupungissa on yhteensä noin 48 tuhatta asukasta, eli kuin Suomen isoissa kaupungeissa.

Mennään asioissa kuitenkin ensin Yhdysvaltain presidentin vaaleihin. Suomalainen media otti näkyvästi kantaa vaaleihin.

Välillä näytti, että vaalit olisivat Suomelle merkitykselliset.

– Mielestäni media ei täälläkään aina ole todenperäinen. Toimitusten täytyy keksiä kohtauksia, jotta ihmiset lukisivat juttuja. Ilmeisesti lukijat eivät tutki riittävästi asioita, tote-

aa Peter Makila. Hän sanoo, että presidentti Trumpin aikana oli kuitenkin hengellisellä alueella enemmän "vapauksia".

– Hän toi rukoukset kouluihin ja tiukensi aborttikäytäntöä. Nyt nämä puretaan pois. Peter Makila kiteyttää vaalikeskustelun diplomaattisesti toteamalla, että olisi järkevämpää, että joka maa hoitaisi omat asiansa ilman, että niihin otetaan kantaa tietämättä turhan kiihkeästi. Presidentti Trumpin persoonasta Makila myöntää, että valtiomiehenä hänen olisi tullut antaa lausuntonsa diplomaattisemmin.

– Toisaalta hän oli turhautunut poliittiseen asioiden jankkaamiseen, minkä takia hän sanoi asiat suoraan.

Miten vastavalittu presidentti Joe Biden muuttaa Yhdysvaltojen politiikkaa?

– Muuttaa toki. Käsittääkseni hän on allekirjoittanut jo useita uusia asetuksia ja on luvannut, että 200 miljoona yhdysvaltalaisista saa rokotteen koronaan kesän loppuun mennessä. Taitaa olla

politiikon lupaus, epäilee Peter Makila. Hän lisää, että presidentti Biden on ollut jo varapresidenttinä Barack Obaman kaudella, joten hän tietää politiikan kuviot.

– Mielestäni Yhdysvallat jaksantui kansana jo presidentti Obaman kaudella. Haluavatko toiset vapaata, kaiken sallivaa politiikkaa ja toiset pitäytyä isänmaan ja perinteiden kunnioittamisessa?

Koronasta...

Helmikuun lopulla niin Suomessa kuin Yhdysvalloissa elettiin edelleen koronan kourissa ja viranomaiset suosittelevat maskien käyttöä kuten meillä. Toisaalta Yhdysvalloissa on maskipakko useissa osavaltioiden julkisissa tiloissa.

– Floridassa muun muassa Publix, Winn-Dixie ja Walmart marketeissa on mahdollisuus saada rokote, eli täällä on rokotuspisteet sijoitettu sinne, missä ihmiset liikkuvat eli isojen markettien yhteyteen. Täällä on noin miljoona ihmistä saanut jo rokotteen. Tosin täällä on myös runsaasti lapsia, joita ei rokoteta, syystä tai toisesta vanhempien päätöksestä. Yhdysvalloissa on laajasti rokotevastaisia ihmisiä, arviolta jopa 30 % väestöstä.

Makila sanoo rokotuksiin pääsemisen olevan suhteellisen helppoa Floridassa, esimerkiksi netin kautta.

– Itse en vielä ole rokotusta ottanut, mutta aika on tilattu paikalliseen sairaalaan, sanoo Peter Makila.

Yhdysvalloissa sallitaan lähes äärimäinen yksilönvapaus sen suhteen käyttääkö maskia vai ei. Maassa on nähty useita riitoja, kun esimerkiksi kauppa voi edellyttää maskin käyttöä ja vaatia asiakasta poistumaan liikkeen tiloista, jos ei maskia käytä. Usein myös poliisi kutsutaan selvittämään ongelmaa.

Suomalaisista ja "busineksistä"...

Peter Makila kertoo, että väestötilastoja tehdään kymmenen vuoden välein Floridassa ja vuonna 2010 asui osavaltiossa noin 26 tuhatta suomalaista tai suomalaista syntyperää olevaa asukasta.

– Täällä Palm Beachin piiri-

kunnassa on niin kutsuttu suomalaiskeskittymä ja meitä on noin kymmenen tuhatta. Kokonaisväkiluku on 1,5 miljoonaa. Talviaikaan tulee niin sanottuja "lumilintuja" viettämään talvea Floridaan ympäri Yhdysvaltoja sekä Kanadasta Suomesta tulleiden lisäksi. Täällä talviaika on todella vilkasta normaalisti, nyt toki kaikki on koronan vuoksi hiljaista.

Suomalaisalueella on toiminnassa vielä kaksi suomalaisomisteista kokoontumispaikkaa eli haalia. Suomitalo ja kerhotalo, joissa järjestetään juhlia, peli-iltoja, tansseja ja kaikkea mitä voi suomalaisten siirtolaisten yhteisiin kokoontumisiin liittyä. Lake Worthin kaupungissa on myös suomalaisen helluntai-seurakunnan oma kotikirkko ja luterilainen St. Andrewin kirkko, joka aloitti toimintansa jo vuonna 1955 ja on nykyisin haitilaisen seurakunnan omistama, mutta suomalaisten toiminta jatkuu tiloissa vuokralaisina.

– Suomalaisia on töissä useissa Floridassa toimivissa yrityksissä. Tänne haluavat yrittäjät sijoittavat noin 150.000 dollari johonkin toimintaan, jolloin he ovat oikeutettuja ns. E2 viisumiin, joka puolestaan oikeuttaa asumaan maassa viisumissa myönnetyn ajan. Puolen miljoonan dollarin sijoitus oikeutta nykyisin kahteen ns. vihreään korttiin, joka oikeuttaa työnteekoon maassa. Makila myöntää, että suomalaisyhteisön toimintojen vireyden ylläpitäjät ovat enenemässä määrin talvisin Floridassa vierailevat suomalaiset ympäri Yhdysvaltoja, Kanadaa ja Suomea.

– Yksi Floridan houkutin on verotus. Emme maksa henkilökohtaista veroa, vaan liittovaltiovero, joka on asteittain kasvava. Jos sinulla on yritys, joka tuottaa voittoa, niin voitto lisätään henkilökohtaiseksi tuloksi, jolloin verotus vähenee, kun yhtiön tulot pienenevät. Eri osavaltioilla on omat systeemit, sanoo Peter Makila.

Jos Amerikan tarinat kiehtovat, niin Peter Makilalta on ilmestynyt muistelmateos "Amerikkalainen unelma", jossa on kiehtovaa kerrontaa miehen Amerikan matkasta yli 40 vuoden ajalta.

Otan pienet päikkärit, ennen kuin jatkan Tosimies -lehden lukemista...

**Tilaa oma lehtesi netissä
www.tosimies-lehti.fi**

Porin Israelin Ystävien puh. joht. rov. Eero Kavaston kaksi juutalaiskirjaa sykkähdyttävät lukijoita

Ainoat suomalaisen suomeksi kirjoittamat näin laajat kirjat

Pantterin täplät: 8 erimaalaista juutalaista Dachau keskitysleirillä edelleen 1947, hyvin vähän tunnettu tosiseikka.

Hatikva: Elämää kommunistisella kibbutsilla Galileassa 1948-2010.

"Täplät" luo toisenlaista kuvaa sodan jälkeisestä Euroopasta. "Hatikva" mullistaa perinteistä ihannetta Israelin valloituksesta.

Hinta: 25 euroa + postimaksu 7 euroa, yhteensä 32 euroa/kirja.

Tilaukset: eero@kavasto.net

ASIANAJOTOIMISTO

**Keskustori 1, 33100 Tampere
puh.03-2730145, fax. 03-2730140,
E-mail: hytti@jarihytti.fi, Web: www.jarihytti.fi**

Jeesuksen aikainen vene

Teksti ja kuvat: Eero Ketola

Vuonna 1986 löydettiin Gennesaretin järven rannalta vene, jonka iäksi arvellaan noin 2000 vuotta. Sitä on kutsuttu ”Jeesuksen veneeksi”. Ei ole kuitenkaan mitään todisteita siitä, että vene olisi ollut Jeesuksen opetuslasten käytössä. Kenelle tämä vene on kuulunut? Museon kookkaassa informaatiotaulussa on kolme mahdollisuutta: Jeesukselle ja hänen opetuslapsilleen, Galilean järven kalastajille tai Migdalin taistelun juutalaisille.

Tellervo Ketola kertoo vierailustaan museossa, jossa venettä säilytetään.

– Astun pimeään huoneeseen. Keskellä on kirkkaasti valaistu vene. Ajatukset lähtevät nopeasti kulkemaan. Teen rikkaan mielikuvitusmatkan Uuden testamentin kertomukseen, jos-

sa Jeesus ja opetuslapset ovat järvellä. Museon pihalta avautuu näkymä Galilean järvelle. Veneitä on tulossa kohti ranta. On tyyni ilta. Rantakasvillisuus odottaa rauhassa pimeän saapumista. Linnut asettuvat nukkumaan rannalla kasvavien puiden oksille.

Vene on kuitenkin erityisen kiinnostava. Se on peräisin ajanjaksolta 50 eKr – 100 jKr. Ajanjakso todistaa, että vene on samanlainen kuin Jeesuksen aikana Gennesaretin järvellä kalastajilla oli käytössä. Veneitä käyttivät Galilean järven kalastajat ja niitä käytettiin myös tavaroiden kuljettamiseen Gen-

◀ Jeesuksen aikainen vene museossa Magdalan alueella.

Heillä oli aina haaveena löytää Galilea järven vene. Järveltä, jossa he ja heidän sukunsa on kalastanut sukupolvien ajan. Gennesaretin järven pinta oli tavannomaista matalammalla. Veljekset löysivät rannalla mutaan hautautuneen veneen jäännöksiä. Muta oli suojellut venettä tuhoeläimiltä ja lahoamiselta. Löytäjät ottivat välittömästi yhteyden arkeologeihin, jotka saapuivat paikalle. He havaitsivat nopeasti, että löytö oli erityisen kiinnostava ja historiallisesti tärkeä sekä juutalaisille että kristityille.

Nauloja, ei kultaa

Nopeasti alueelle levisi huhuja, että vene on täynnä kultaa. Löytöä vartioitiin yötä päivää. Kaivaminen tapahtui kahdentoista päivän aikana. Työllä oli kiire, koska järven pinta saattoi nousta hyvin nopeasti. Huolellisen kaivamisen johdosta ja varovaisen kuljetuksen ansiosta vene säilyi hyvin. Se siirrettiin 12 vuodeksi ”vahakylpyyn”. Tämä suojelee venettä, kunnes se asetettiin nähtäväksi Yigal Allon Venemuseoon Kibbutsi Ginosariin. Veneen sisällä ei ollut kultaa. Siellä oli mudan ja liejun peittämänä

▲ Nauloja jotka olivat veneen sisällä, mudan ja liejun peittämänä.

nesaretin järven rannoilla oleviin kaupunkeihin.

Vene ja järvi kuuluvat yhteen

Veneen löysivät veljekset Moshe ja Yuval Lufan. He ovat kalastajia Ginnosarin kibbutista. He ovat myös harrastaja-arkeologeja.

▼ Veneitä Gennesaretin järvellä.

nauloja, ruuan valmistamiseen käytetty saviruukku ja sen ajan ”taskulamppu”, savilamppu.

Kalastusvenettä saatettiin Galilean järvellä käyttää useita vuosikymmeniä tai jopa vuosisadan. Löydetty vene on tyypillinen sen ajan kulkuväline. Kalastajat käyttivät kalastamiseen ja tavaroiden kuljettamiseen järven yli tällaisia veneitä.

Useat Jeesuksen opetuslapset olivat kalastajia. Veneet olivat olleet kalastajille, hän nukkui veneessä ja ylitti järven veneessä. Veneet oli suunniteltu niin, että niillä voitiin myös kalastaa mahdollisimman lähellä ranta.

Kaksitoista puulajia

Vene löydettiin 1986 Galilean järven luoteisosasta. Vene on 8,27 metriä pitkä ja 2,3 metriä leveä ja 1,2 metriä korkea. Veneen rakentamiseen on käytetty 12 eri puulajia. Venettä on joko korjattu vuosikymmenien aikana tai sopivasta puumateriaalista on ollut puutetta. Puuosat on liitetty

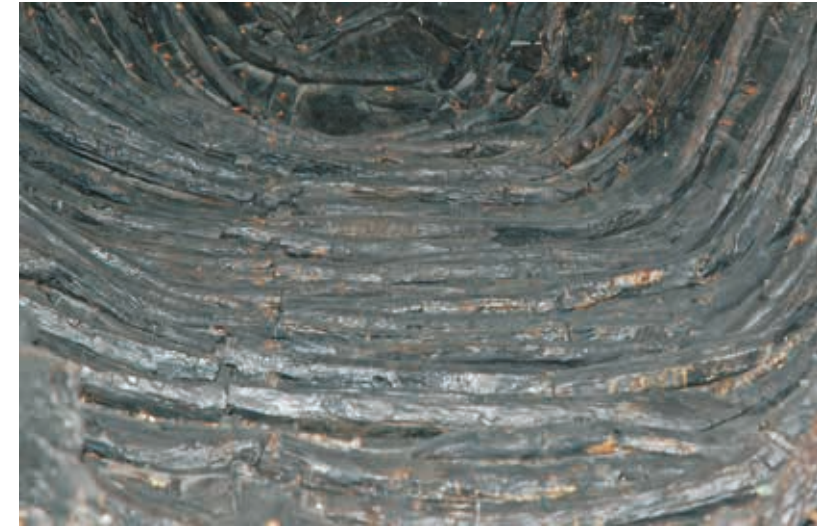
toisiinsa taidokkailla puutapeilla tai nautoilla.

Puulajeista voisi mainita esimerkiksi tammen, setrin, laakeripuun, piilipuun, plataanin, Johanneksen leipäpuun, Aleppon männyn ja orapihlajan. Markuksen evankeliumissa, luvussa neljä, kerrotaan kuinka Jeesus opetti järvenrannalla. ”Ja hänen luoksensa kokoontui hyvin paljon kansaa, jonka tähden hän astui veneeseen ja istui siinä järvellä. Ja hän opetti heitä paljon vertauksilla”.

Seuraavassa luvussa kerrotaan, kuinka Jeesus ja opetuslapsen siirtyivät veneellä Kapernaumista toiselle puolelle järveä, gerasalaisten alueelle. Jeesus matkasi veneellä takaisin toiselle puolelle järveä. Hän saapui opetuslapsineen takaisin Kapernaumiin. Veneen täytyi olla varsin kookas, koska siihen mahtui kolmetoista henkilöä.

Migdalin taistelu

Vene saattaa liittyä Magdalan eli Migdalin taistelu. Taistelu liittyy juutalaisten kapinaan 66-70 jKr. Rooman kymmenes legioona hyökkäsi veneillä järven

▲ Jeesuksen aikaisen veneen kylkeä suurennettuna.

puolelta Migdaliin. Migdal on hepreaa ja tarkoittaa suomeksi tornia. Migdal oli juutalaiskapinan viimeinen suuri tukikohta pohjoisessa.

Gennesaretin järvi värjäytyi punaiseksi. Taistelussa kuoli 6500 kapinallista ja 1200 vangiksi saatua sotavankia teloitettiin. 6000 vankia vietiin Kreikkaan rakentamaan Nerolle palatseja. Kymmeniä tuhansia joutui orjiksi.

Evankeliumit kirjoitettiin Migdalin taistelun aikana tai pian sen jälkeen. Opetuslapsilla

saattoi evankeliumeja lukiessa olla mielessä Migdalin taistelu. Lähellä rantaviivaa oli tuhottuja veneitä, ja sota oli kuin kauhistuttava hirmumyrsky. He muistivat, mitä tapahtui heidän ollessaan järvellä Jeesuksen kanssa, runsaat 30 vuotta aikaisemmin: ”Herättyään Jeesus nuhteli tuulta, ja sanoi järvelle: Vaikene ja ole hiljaa. Niin tuuli asettui ja tuli aivan tyven”.

Hyvät Ystävät,
Shalom-tervehdys ja lämpimät onnitteluni
20-vuotiaalle Tosimies-lehdelle!
Israelin Suomen-suurlähettiläänä on suuri ilo seurata lehtenne säännöllisesti julkaisemia Israel-aiheisia artikkeleita ja uutisointia. Toivotan teille kaikille hyvää kevään jatkoa ja antoisia lukuhetkiä.

Hagit Ben-Yaakov
Israelin Suomen- ja Viron-suurlähettiläs

ONNEA 20
TOSIMIES

Pitkän uran mm. lääkintävahtimestarina tehnyt Matti Eilola kertoo rukoilemisen kuuluvan päivittäisiin rutiineihinsa.

Matti Eilola kertoo tuleensa johdatetuksi maanviljelyksestä ja liikealalta hoitoalalle.

– Tuntui, että se on syvällisempää työtä hoitaa ihmisiä silloin, kun heillä on vaikein vaihe elämässään.

Siksi hän halusi kouluttautua ensihoitajaksi, halusi osoittaa ihmisille myötätuntoa ja tarvittaessa vaikka rukoilla.

– Joskus tulikin rukoiltua ääneen, mutta useimmin ajatuksissa hoitaessani potilaita. Koen, että se suurin kutsumus, mitä minulla voi olla.

Eilolan työtoveri sairastui parantumattomaan syöpään ja tuli käymään tutkimuksissa osastolalle.

– Samalla hän tuli pyytämään minulta, että kun olen uskova, voisinko rukoilla hänen puolestaan. No minä tietenkin rukoilin hänen puolestaan sielä tutkimushuoneessa ja siunasin hänet Herran siunauksella. Se tuntui todella hyvältä.

Monessa mukana

Matti Eilola on aktiivinen mies. Hän on kantanut yhteisiä vastuita koulujen johtokunnissa, kaupungin valtuustossa, maakuntavaltuustossa ja omassa seurakunnassaan. Gideon-toiminta on myös ollut pitkään miehen sydämellä mm. aluejohtajan roolissa.

– Olen kokenut toiminnan mielekkääksi. Liityin 24-vuotiaana Kristilliseen Liittoon, ja Seinäjoella sain olla mukana jopa KD:n uuden osaston perustamisessa vuonna 1973.

Hän on saanut kertomansa mukaan olla mukana vaikuttamassa moniin tärkeisiin asioihin, mm. että pidetään oma energialaitos eikä myydä sitä.

– Tänä päivänä oma energialaitos on kaupungin suurin tulonlähde, kuusi miljoona euroa

Päivittäinen rukous kantaa

vuodessa. Olen saanut myös olla mukana päättämässä Areena rakentamisesta samoin kuin tutkimuslaitos Framin rakentamisesta, Eilola luettelee.

Jumala yllättää

Matti Eilola syntyi uskovaan kotiin ja on lapsesta lähtien halunnut olla uskova.

– 17-vuotiaana koin kotikylän telttakokouksessa, että nyt minun tarvitsee tehdä uskonratkaisu. Olin tavattoman ujo, mutta uskalsin kuitenkin tehdä ratkaisun. Päätös Jeesuksen kanssa kulkemisesta on pitänyt.

Äskettäin Matti Eilolan tehdessä päätöstä erästä asiasta rukoiltuaan ensin sen puolesta, tuli joku kysymään, että onko se

nyt varmasti hyvä päätös.

– Sanoin, että Jumala ei ole kertaakaan elämäni aikana johdattanut huonoon asiaan.

Matti Eilolalla on kolme aikuista lasta, joista kaksi on perheineen Englannissa.

– Joka aamu vien kaikki lapseni ja heidän perheensä rukouksessa Herralle, ja silloin kun vaimoni Kaija alkoi odottaa lapsiamme, siunasin joka päivä hänen vatsansa ja laskin käteni sen päälle. Ja lasteni elämässä on ollut myös siunausta.

Matti Eilola tuli vuonna 1973 Seinäjoelle töihin opiskelupaikkakunnalta Tampereelta, jossa seurakunnan vanhemmistoveri ennusti, että sieltä sinä löydät vaimon.

– Kun tämä veli tuli vaimonsa kanssa käymään myöhemmin Seinäjoella, tapasimme kirkossa ja minä näytin, että tuossa se vaimoni nyt on, Eilola muistelee naurahtaen. Vanhemmistoveri totesi, että parhaan valitsit, kun Matti esitteli vaimoaan Kaijaa.

– Olin rukoillut, että löytäisin sellaisen naisen, jonka kanssa tulisin toimeen. Ja yllättäen löysin itseäni viisaamman ihmisen. Olin suorastaan äimän käkenä.

Elämän suurin kriisi

Seurustelu mukaan lukien Kaija ja Matti Eilola ehtivät olla yhdessä 47 vuotta, ennen kuin Kaija sai taivaskutsun.

– Tuo luopuminen oli elämä-

ni suurin kriisi. Mutta sen myötä olen löytänyt puolisonsa menettäneiden parista seitsemän uutta ystävää, joiden kanssa facebookissa kirjoitellaan.

Kaksi pariskuntaa, jotka molemmat olivat menettäneet puolisonsa ja löytäneet sitten toisensa, ottivat Matti Eilolan heti surunsa alussa hoitoon, kutsuivat syömään ja keskustelemaan.

– On helppo keskustella, kun ei tarvitse selitellä kenellekään, miltä tällainen mahdoton suru tuntuu, Eilola kertoo.

Kaija-vaimon loppuvaiheessa oli liikkeellä runsaasti rukoilijoita mm. Gideon -järjestöstä aina Helsingistä Lappiin. He soittivat, kirjoittivat ja lähettivät jopa kortteja rukouspiireistään.

– Kaija oli Gideon -järjestön puheenjohtajistossa, ja toinen puheenjohtaja läheltä Helsinkiä halusi tulla Seinäjoelle asti halamaan Kaijaa. Tällaisia kosketta- via tapahtumia oli paljon.

Myös KD:läiset muistivat sairauden aikana, ja Kaijasta julkaistiin jopa haastattelu KD-lehdessä.

Rukouksia kuullaan

Äiti opetti Matti Eilolalle jo lapsena ”Levolle lasken Luojaani” -iltarukouksen, ja siitä asti rukoileminen on kuulunut miehen päivittäisiin rutiineihin.

Hän muistaa lapsuudestaan, kuinka armeijan upseerina toiminut setänsä oli perheensä

kanssa kyläilemässä Berliinin kriisin aikana vuonna 1961 ja kertoi, millaista sota on.

– Minä rukoilin, ettei syttyisi maailmansotaa Berliinissä. En tiedä, paljonko minun rukoukseni vaikutti, mutta yhdessä muiden kanssa pelastuttiin siltä.

Eilola muistelee olleensa takavuosina Oulussa rakennustöissä kirkon työmaalla. Kirkko valmistui, mutta koska vuodenvaihte on perinteisesti hiljaista aikaa rakennuslalla, ei uusia töitä ollut tarjolla. Matti Eilola kertoo rukoilleensa Jumalalta johdatus- ta eikä enää sen jälkeen huoleh- tinut asiasta.

– Kun viimeinen työpäivä päättyi, minulle oli tarjolla kaksi uutta työpaikkaa – ja toisen vaan pystyin ottamaan vastaan. Rukousvastaus oli vakuuttava!

Kunnallisvaalit lähestyvät

Yrittäjyys kantaa Suomea ja Seinäjokea. Jos halutaan, että yrittäjiin suhtaudutaan hyvin tässä yhteiskunnassa, kannattaa vaaliurnilla olla tarkkana kenelle äänensä antaa.

– Sieltä johtuu kaikki, saadaanko kansanturva. Kun yrittäjät voivat hyvin ja menestyvät, voidaan kustantaa terveydenhuolto, sosiaalihuolto ja kaikki muut kaupungin ja yhteiskunnan palvelut, luettelee Matti Eilola ja kehottaa valitsemaan äänestettävän KD:n listoilta.

Rautatieläisten Kristillinen Yhdistys ry

Vireä, kansainvälisiäkin yhteyksiä ylläpitävä yhdistyksemme kutsuu sinut mukaan toimintaansa.

Lisätietoja saat osoitteesta:
www.railhope.fi,

sähköpostilla:
rky@railhope.fi

tai soittamalla
puheenjohtaja likka Löyttylle
p. 0400 596120.

Olet sydämellisesti tervetullut joukkoomme!

Ein Gedi rukousöljyt

- 7,5 ml lasipullo • eri vaihtoehtoja
- postitus onnistuu kirjekuoressa

Maahantuonti ja myynti vuodesta 1992:
Tabita Products Oy • (06) 3209 110
tabita@engedi.fi • www.engedi.fi

11,50 €

Hietalahti ja Pojat Oy

BETONIELEMENTIT

Kiina laajentaa omistuksiaan länsimaissa yritystensä kautta saaden täten vaikutusvaltaa rahoituksen kautta oppilaitoksissa ja yliopistoissa.

Iso-Britanniassa on ainakin seitsemäntoista (17) koulu la kiinalaisen rahoituksen kohteena. Esimerkiksi Iso-Britanniassa sijaitseva Cambridgen yliopisto (per. 1209), jonka säätiön varat ovat n. 4,1 miljardia Enlannin punttaa. Oppilaitos on maailman toiseksi vanhin englanninkielinen yliopisto koostuen 31 collegesta sekä yli 150:sta tiedekunnasta, laitoksesta, koulusta tai muusta instituutiosta. The Times -lehti paljasti yliopiston saaneen ”merkittävän summan” lahjoituksena Tencent Holdingilta, joka on yksi Kiinan suurimmista sensuuriin osallistuvista teknologiayrityksistä.

Tencentin lahjoittama apuraha on 5-vuotinen ja kohdistuu yliopiston insinööritiedon laitokselle tukien tutkimusta kvanttiteknologian luomista tietokoneisiin, tutkijatohtori koulutusohjelman alaisuudessa. Ohjelma on nimeltään ”Dowling Postdoctoral Research Fellowship”.

Cambridgen yliopisto ei suinkaan ole ensimmäistä kertaa julkisuudessa yhteyksistään kiinalaisrahoittajiin. The Telegraph uutisoi jo 2012 tapaamisista kiinalaisedustajien kanssa vuosina 2009-2011, jonka seurauksena yliopisto sai 3,7 miljoonan punnan lahjoituksen Kiinasta professorin perustamiseen. Rahoitus tapahtui hyväntekeväisyysjärjestön kautta, jonka taustayhteydet johtavat Kiinan hallitukseen.

Tencent Holdings (per. 1998) on liikevaihdoltaan (2019) 377,3 miljardia CNY (Kiinan juania). Se omistaa myös suomalaisesta Supercellistä enemmistön ja on myös mukana Amer-Sportin ostaneessa sijoittajaryhmässä.

► Kiina suunnittelee tekoälyä sotilaskäyttöön.

Kiina länsimaaisissa yliopistoissa ja haasteet EU:lle

Toiminut v. 2004 Aasian pörssissä ollen markkina-arvoltaan koko maailman kymmenen arvokkaimman yrityksen joukossa. Tencent omistaa WeChat-viestisovelluksen, jolla on Kiinassa miljoonia käyttäjiä, joita voi valvoa ”viranomaisien niin halutessa”... käyttäjät valtaosin Kiinan ulkomaalaisia maahanmuuttajia.

Kiinalaisrahoituksen löytämistä yliopistoihin rahoituskanavana ei voi pitää sattumana, julkisuudessa on Englannissa uutisoitu toisen vanhan jo 1000-luvulla perustetun yliopiston Oxfordissa saaneen kiinalaislahjoituksia. Kiinalainen ohjelmistoyritys on tarjonnut yliopistolle 700 000 Englannin punttaa vastalahjana fysiikan professuurista yliopistolla. Tarjous tunnetaan nimellä ”Tencent - Wykeham-tuoli” (fysiikan professuuri).

Kiinan miljonäärien linkit ulottuu Iso-Britannian koululaitokseen ja ”opetuspropagandaan”. Brittipolitiikko Nigel Paul Farage (UK-puolue) laati Twitter-listan kouluista ja oppilaitoksista, jotka

saisivat rahallista tukea Kiinasta ”KKP:n valvonnassa”. Mukana listalla olivat seuraavat oppilaitokset: Abbots Bromley School, Bournemouth Collagiate, St. Michaels School, Bosworth College, Bedstone College, Ipswich High School, Kingsley School, Healthfield Knoll School, Thetford Grammar, Wisbech Grammar, Riddleworth Hall, Myddelton Collage, CATS Colleges.

Kiina Yhdysvaltojen yliopistoissa

Kiina on sijoittanut yhdessä Kunfutsen-instituuttien ja Kiinan opetusministeriön Hanbanin kautta Yhdysvaltoihin yli sataan yliopistoon runsas 158 miljoonaa \$ vuodesta 2006 lähtien (senaatin raportti). Vaikka maassa on laki, joka opetusministeriön määräyksellä vaatii oppilaitoksia ilmoittamaan yli 250 000 \$:n ulkomaiset lahjoitukset.

Valitettavasti oppilaitoksista ehkä puolet ilmoittaa lahjoituksista. Hanban tarjoaa opettajat oppilaitoksiin vedoten näin ”suojelevan kansallisia etujaan”, tarjoten kiinankielen ja kulttuurin opetusresursseja yliopistoihin ja oppilaitoksiin – eräänlaisena kulttuurivaihtona. Vuodesta 2018 lähtien Yhdysvalloissa muutamat oppilaitokset ovat jo sulkeneet Konfutsen-instituutteja, ”teknisen ja muun vakoilu-

toiminnan” epäilyksellä.

Epäselvyyksiä rahoituksissa on löytynyt useista tunnetuista yliopistoista Yhdysvalloissa mm. Harvardin ja Yalen osalta. Yhdysvaltojen yliopistojen arvioidaan saaneen ulkomaisia avustuksia viimeisen 30 vuoden aikana jopa 5 - 6 miljardia dollaria (osa Saudeista, Qatarista, Arabiemiraateista ja Kiinasta). Määrät ovat arvioita, koska opinahjojen ovat laiminlyöneet ilmoitukset jo vuosia. Kongressi onkin raportissaan vaatinut lisäämään avoimuutta ja läpinäkyvyyttä ulkomaisten rahoitusohjelmien valvontaan.

CIA on varoittanut Tencen-tistä, jonka kerrotaan saaneen Kiinan hallituksen tiedustelupalvelulta rahaa perustamisvaiheeseen, ollen yhteistyössä Kiinan turvallisuusvirastojen kanssa mukana eri tekoälyprojekteissa. Trumpin hallinto Yhdysvalloissa varoitti WeChatin ja TikTakin sensuroivan viestisisältöjä ja keräävän tietoa käyttäjistään – toki poikkeuksena on KKP:n (Kiinan kommunistinen puolue) puolueen etuja nauttiva maan eliitti.

EU komissio varoitelee

Euroopan komissio varoitti keväällä 2020 että EU:n alueen yliopistojen tulisi selvittää ja estää kiinalaisten siviilivakoojen varastamasta salaisuuksia Kiinalle. Tämä tulisi tapahtua yliopistojen ”erillisen yksikön” kautta, yhteistyössä kansallisten turvallisuuspalvelujen kanssa. ”Akateemiset sheriffit” tunnistaisivat omat ”haavoittuvuus-alueensa” yliopistoissaan – pääsyn laboratorioihin ja tietokoneiden tietokantoihin.

Koska EU:n alueella on havaittu Kiinan vakoilutoimintaa, on yliopistojen hyvä herätä ongelmaan. Belgiassa Vrijein yliopisto on katkaissut suhteensa Kiinan Konfytse instituuttiin maan turvallisuuspalvelun havaitessa rikkeitä. Kiinalaisprofessori Xin-ning Song erotettiin ja julistettiin

► Kiinalainen WeChat sovellus.

”ei toivotuksi henkilöksi” EU:n alueella. Havaittavissa

oli EU:n komission mukaan ”tieteellisen vakoilun valokeila”, joka tulee tuomaan epäluottamusta Kiinan ja EU:n välille. Avoimuus tieteessä kun voi ”helpottaa” vakoilua.

Belgian Vrijein yliopiston Konfutsen-instituutti lakkautettiin loppuvuodesta 2019. Eri maisa on suljettu jo 50 Konfutsen-instituuttia koska työntekijöillä on todettu olevan tiiviit suhteet Kiinan valtioon. Ruotsin Tukholman yliopisto lopetti instituutin toiminnan vuonna 2013.

Ranskan Lyonin yliopisto lopetti instituutin ja yhteistyön jo vuonna 2013, koska yliopiston johtoryhmä koki Kiinan lähettämän instituutin johtajan alkaneen kyseenalaistaa opetuksen sisältöä, samalla rajaten akateemista vapautta. Tukholman yliopiston vararehtori Astrid Soderbergh Widding kommentoi medialle (DN): ”Toisen valtion rahoittaman instituutin toiminta yliopiston sisällä on varsin kyseenalainen toiminta-

► Konfutsen-instituutti Helsingin yliopistossa.

tapa”. YLE:n Spotlight-ohjelma kertoo kangertelevasta yhteistyöstä instituutin kanssa, koska keskustelua Kiinalle aroista aiheista pyritään rajoittamaan. Kiinalle epämieluisia aiheita ovat uiguri-vähemmistöjen kohtelu mm. uudelleen koulutusleireillä. Samoin Tiibetin-kysymys, miten Kiina kohtelee heitä. Uusimpana aiheena näkisin vaietun tosiasian Kiinan kristittyjen vainoista (kirkkojen tuhoaminen/valvonta, kameravalvonta kristityistä jne.), aihe josta maamme poliitikot ovat vaitonaisia keskustellessaan kiinalaiskollegojensa kanssa poliittisissa tapaamisissa.

Konfutsen-instituutit yliopistoissa

Helsingin yliopiston Konfutsen-instituutti työllisti vielä 2007 kahdeksan henkilöä, budjetin ollessa n. 250 000 euroa. Puolet rahasta on tullut yliopistolta ja puolet Kiinasta. Instituutin johtajana on toiminut Helsingin yliopiston Kiinan tutkimuksen apulaisprofessori Xenia Zeiler, osana humanistista tiedekuntaa. Instituutin varajohtaja valitaan Kiinassa opetusministeriön alaisessa Hanban-virastossa. Viraston toiminnan monet näkevät ”osana Kiinan pehmeää vaikuttamista”, hakiessaan taloudellista ja kulttuurista yhteistyötä – muuttaen maailmaa, omille ehdoilleen. Kiinan lähettämän varajohtajan kanssa on ollut vaikeuksia yhteistyön suhteen ja suhteet Kiinan suurlähetystöön

ILOUTISET.fi

Genesis Raamattu Kartastolla

AINUTLAATUINEN TEOS
304-SIVUISILLA KARTASTOLLA

Raimo Peräkylä Oy
MAARAKENNUKSEN LAADUNVALVONTA & TESTAUS
raimoperakylaoy.fi

tuntuvat olevan läheiset, kertoi instituutin entinen johtaja Anja Lahtinen työskenneltyään lähes 30 vuotta Kiinaan ja kiinalaisiin liittyvässä Itä-Aasian tutkimus-työssä.

Ongelmana instituutin tulevaisuudelle on Kiinan pyrkimykset vaikuttaa asioihin vaimentamalla kokonaan julkinen keskustelu ja esitetty kritiikki Kiinan politiikasta.

”Ei voi olla niin, että Kiina käyttää instituuttia omana propagandakanavanaan”, totesi Tukholman yliopiston Konfutse-instituutin entinen johtaja Torbjörn Loden YLElle. Hän kertoi, että Ruotsin yliopistokollegat eivät suostuneet Kiinan vaatimuksiin.

Suomen Supo (suojelupoliisi) näkeekin ongelmana, että vieras valtio rahoittaa akateemista tutkimusta tai opetusta, asian lisäessä maan vaikutustoimintaa. Kiina käyttää useissa maissa yhdistyksiä, yrityksiä ja ihmisiä Kiina-kuvan killottamiseen – toisaalta myös toisinaajattelijoiden vaimentamiseen. Supo kertoo Kiinan lisänneen valtiollista

vaikuttamistaan Suomessa. Vieraan valtion rahoitus nähdään vaikuttamisena opetus ja tutkintosisältöihin. Toiminta Helsingin yliopiston Konfutse-instituutin kanssa jatkuu sopimuksen mukaan ainakin vuoteen 2023.

Osa EU-maista asentaa maihin- sa 5G-tietoverkkoja kiinalais-toimittajilta, joka on riskialtista investointia, ja kiinalaishakkerit ovat jo vuosia olleet aktiivisia Euroopassa. Ovatko ”hälytyskellot” yliopistoissa soineet vai ollaanko vielä ”avoimia kansainvälisessä yhteistyössä” – EU:n raportissa pohdittiin. Tämä ns. avoimuus kun helpottaa vakoilua. Ei pidä olla avoimen sinisilmäinen 5G-sopimuksissa kohdasta ”mitä tapahtuu tiedoille” joita tuotetaan yhteisissä teknologisissa projekteissa? Yliopistojen tulisikin poh- tia luoko kansainvälinen rahoitus riippuvuuksia lahjoittajaan? Onko teknologiajätti Huaweiin Eurooppaan rakennettavissa 5G-laitteissa takaportteja, joiden kautta voidaan luvattomasti saada kulkevaa dataa vieraan maan haltuun?

Vaikka kansainväliset akateemiset projektit ovat voineet tuot-

taa jopa ”maailmanluokan” menestystarinoita, on hyvä selvittää minne tiedot taltioituu ja kuka niitä valvoo, huomioiden mahdolliset turvallisuusriskit. Ovatko EU:n kyberturvallisuuslait ajan- tasalla toimien sertifikaattina koko EU:n alueen yliopistoille- kin? Ovatko Kiinan turvallisuus- lait ristiriidassa EU:n kanssa, jos Kiinan uudet turvallisuuslait määräävät kaikki kansalaiset, yhtiöt ja muut toimijat yhteistyöhön valtion kanssa – kansallisen tur- vallisuuden suojaamiseksi?

Kiinan toiminta EU:n alueella

Belgiassa marraskuussa 2019 havaittiin EU-riski virkamies- ten käyttäessä kiinalaisfirmojen VIP-jettejä (suihkukoneita) mat- koihin ja koneissa neuvotellut asiat saattoivat siirtyä kuunte- lulaiteilla – tärkeät päätökset - vuotona Kiinalle. Tieduste- lupalvelut varoittivat asiasta, koska käytettyjen lentofirmojen taustalla on kiinalaisomistusta. Esim. luxemburgilainen jet-fir- ma Luxaviation (Kiinan omistus 33 % firmasta). Firman konei- ta käytettiin ”riskialttiisiin len- toihin” EU-virkamieslennoilla. Yhtiö on myynyt palveluja niin Natolle kuin EU:lle. Asiasta on käyty Belgiassa tiukkaa turvalli- suuspoliittista keskustelua, entä jos mikrofonit olisivatkin olleet piilotettuna ”Bond-tyylisesti” ko- neisiin?

Yllätys ei liene kenellekään, että Kiina pyrkii vakoilemaan EU:n toimintaa saadakseen tie- toa organisaation päätöksistä, joista voi on kaupallista, sotilaal- lista tai muuta hyötyä valtiolle. Kaikki turvallisuusasioita seura- vat tietävät Brysselin olevan Eu- roopan vakoilun keskus ja epäi- lyjä on kohdistunut korkeisiin EU-virkamiehiin saakka. Saksan

ja Belgian syyttäjäviranomaiset tutkivat entisen huippuvirkamie- hen ja EU-suurlähettilään Ger- hardt Sabathilin (s.1954) epäiltyä vakoilua unionista Kiinalle. Hän on Unkarin ja Saksan kaksois- kansalainen toimien EU:n Etelä- Korean suurlähettiläänä, kunnes menetti 2016 tehtävänsä. Ennen erottamistaan hänen turvaluoki- tustaan tietojen saannin suhteen rajoitettiin, ja oikeusprosessi on yhä kesken (2020).

Huolestuttava oli YLEn uu- tinen 4.3.2021 Kiinan halusta vuokrata tai ostaa Pohjois-Suo- mesta lentotukikohta ”arktisia tutkimuslentoja varten”. Asiaa kävivät tutkimassa Kiinan valtion edustajat Kemijärven kaupun- gissa jo 2018 tammikuussa – jo kolme vuotta sitten. Miten tämä ”arktisten alueiden” polaaritutki- muslaitos sopisi maamme puo- lustusvoimille, joka tekee myös arktista yhteistyötä Yhdysvaltain Nato-joukkojen kanssa läheisellä Rovajärven harjoitus ja ampuma- alueilla. Kuka EU-viranomainen valvoisi ”tutkimuslentojen” sisäl- lön ja koneissa olevan laitteis- tot? Kenttä Kemijärvellä olisikin vaatinut n.1,5 km:n pidennyksen suihkukoneille. Kiina olisi ha- lunnut rahoittaa tutkimuslaitok- set ja toiminnan alueelle.

Vuonna 2020 Kiina painosti EU:n disinformaatioyksikköä lieventämään raporttia, joka kritisoi Kiinaa. Eräiden me- diatietojen mukaan Kiina olisi uhannut EU:ta lääkintätoimitus- ten katkaisulla. Diplomaattiläh- teet kertoivat Kiinan yrittäneen estää raportti diplomaattitietse, koska raportissa kerrottiin Ki- nan disinformaatiosta liittyen korona-epidemiaan. EU:n alai- nen analyysiyksikkö taipuikin painostukseen jättää raportista pois Kiinaa arvostelevaa tietoa, kertoivat samaiset diplomaatti-

lähteet. Ryhmä meppejä vaatii- kin selvitystä asiasta kirjeellään EU:n ulkoasian hoitajalta Joseph Borrellilta, miksi raporttia kau- nisteltiin. Asia nähdään vakava- na, jos selviää, että EU:ssa olisi myönnytty Kiinan sensuurivaati- muksiin. Monet näkevät Kiinan nyt testaavan EU:n yhtenäisyyttä.

On hyvä myös muistaa, että Supo uutisoi yllättäen ihan jul- kisesti, että Kiinan epäillään harjoittaneen vakoilutoimin- ta maamme eduskuntaan vuo- den 2021 kevään aikaan.

Lähteet:

- EUobserver: ”Universities in EU on alert China spy threat” / April 23.2020 /By Andrew Rettman.
- Dailymail.co.uk: “Outrage as Oxford university renames its prestigious Wykeham chair of physic after a Chinese firm with links to country’s spy agency – in return for a 700,000 (English pounds)”./ February 8. 2021./By David Rose.
- Gatestoneinstitute.org: ”China buys Western Academics”/ Fed-ruary 28.2021 /By Giulio Meotti.
- Yle Uutiset: ”EU kiristää otet- taan kiinalaisista teknologiayri- tyksistä – Huawei ja EU eri miel- tä siitä, mitä Kiinan laki sanoo”. / 13.3.2019 / Petteri Lindholm.
- Yle Uutiset: ”Bränditahra” - Ki- na tuntijoiden mielestä Helsingin yliopiston sisällä toimiva Kon- futse-instituutti on mainehaitta, eikä sen toiminta kuulu enää lämpötila saa hien virtaamaan ja sykkeen kohoamaan.
- Vaikka saunomisella on paljon hyviä puolia, kohtuus on hyvä muistaa.
- Ongelmia voi ilmetä, jos saunotaan liian pitkään ja liian kuumassa, tällöin saunomisen
- Wikipedia: Tencent holding-yhtiö.

Lyhyestä virsi kaunis

Saunominen edistää terveyttä monin tavoin

Säännöllisellä saunomisella on tutkitusti useita terveydelle suo- tuisia vaikutuksia. Löylyistä on parasta nauttia rennosti, omaa kroppaa kuunnellen.

Säännöllisen saunomisen on osoitettu hyödyttävän etenkin sydän- ja verenkiertoelimistöä. Saunominen saa lihakset ren- toutumaan ja ääreisverisuonet laajenemaan, minkä voi huo- mata veren pakkautumisena ja esimerkiksi naaman punoitukse- na ja ihon laikkuisuutena.

Verisuoniston laajeneminen laskee verenpainetta, mikä tie- tysti hyödyttää sydäntä. Esimer- kiksi sydämen vajaatoiminnasta kärsivä henkilö voi tätä kautta hyötyä saunomisesta, sydän pää- see saunassa ikään kuin helpom- malla. Saunominen tekee hyvää myös monille astmaatikkoille, sillä limakalvot pitävät saunan lämpimän kosteasta ilmasta, mikä voi vähentää astmaoireilua.

Löylytely hellii myös aivo- ja: tutkimuksissa saunomiseen on pystytty yhdistämään alentu- nut riski sairastua muistisairauk- siin. Saunomisen vaikutus krop- paan voi muistuttaa jopa pientä urheilusuoritusta, sillä korkea lämpötila saa hien virtaamaan ja sykkeen kohoamaan.

Vaikka saunomisella on paljon hyviä puolia, kohtuus on hyvä muistaa.

– Ongelmia voi ilmetä, jos saunotaan liian pitkään ja liian kuumassa, tällöin saunomisen

hyödyt menetetään. Oma oloa kannattaa kuunnella: saunomi- sen on tarkoitus tuntua hyvältä. Jos havaitsee itsessään kuivumi- sen merkkejä ja päässä heittää, on saunominen mennyt överik- si, muistuttaa yleislääketieteen erikoislääkäri Jarmo Kanto- nen Terveystalosta.

Taklaa rasvamaksa oikealla ravitsemuksella

Joka neljäs aikuinen sairastaa rasvamaksaa. Heistä joka viiden- nellä maksan rasvoittuminen on edennyt maksatulehdukseksi, joka voi johtaa maksakirroosiin ja maksasolusyöpään. Rasva- maksa on maksasolusyövän tär- kein syy.

Rasvamaksan parasta hoito on elintapojen muutos terveelli- sempään suuntaan pudottamalla painoa, oikealla ruokavaliolla ja lisäämällä liikuntaa. Ruokavalion muutoksessa on hyvä kiinnittää ensin huomiota sokerin ja hiili- hydraattien määrään ravinnossa.

Rasvamaksan ehkäisyssä ja hoidossa on oleellista vähen- tää lisätyn sokerin käyttöä sen kaikissa muodoissa. Varsinkin nestemäisessä muodossa olevaa sokeria eli sokeria sisältäviä hiili- happopitoisia virvoitusjuomia tai mehuja olisi syytä välttää kuten myös energiatiteitä fruktoosilla makeutettuja energiajuomia.

Ravinnosta saatavan rasvan laatu on keskeinen tekijä rasva- maksataudin hoidossa.

Tyydyttyneen rasvan eli eläinrasvojen käyttö rasvoittaa

maksaa. Myöskään kookosöljy ei ole hyväksi maksalle. Suosi- teltavimpia rasvan lähteitä ovat kerta- ja monityydyttymättömiä rasvahappoja sisältävät tuotteet kuten oliivi-, rypsi- tai auringon- kukkaöljy ja rasvainen kala.

Päivittäisessä ruokavaliossa kannattaa vähäkaluituiset valkoi- nen leipä ja riisi korvata esimer- kiksi rukiilla, ohralla ja kauralla. Kasviksia, marjoja ja hedelmiä kannattaa syödä jopa 800 gram- maa päivässä suomalaisen 500 gramman suosituksen sijaan.

Erittäin vähähiilihydraattinen ruokavalio voi oikein toteutettu- na vähentää joillakin henkilöillä nopeasti maksan rasvoittumista, mutta ei ole vielä riittävästi näyt- töä onko se terveellinen pitkään toteutettuna.

Vuoden 2020 Ekumeeninen teko

Suomen Ekumeenisen Neuvos- ton puheenjohtaja arkkipiis- pa Tapio Luoma ojensi Eku- meeninen teko -tunnustuksen etäyhteyden välityksellä Neu- voston kevätkokouksen yhtey- dessä 21.4.2021. Tunnustuksen vastaanottivat Domini Life -mo- biilisovellusta kehittävät Media- lähetyksen Sanansaattajien verkos- totoiminnan johtaja Mervi Viuh- ko ja Kansan Raamattuseuran apulaistoiminnanjohtaja Kalle Virta.

Domini Life on älypuhelimien ilmaiseksi asennettava sovellus, joka kokoaa yhteen kristillisiä mediasisältöjä monesta eri läh-

teestä ja jonka rukouksien avulla voi jättää omia esirukouksia pyyntöjä ja rukoilla muiden jättämien aihe- den puolesta.

Valintaperusteluissaan Suo- men Ekumeenisen Neuvoston hallitus toteaa, että Domini Life -mobiilisovellus on suomalaise- na innovaationa digiajassa tär- keä työkalu kristillisille toimi- joille ja on erityisesti koronavi- ruspandemian aikana osoittanut olevansa ajan hermolla. Se tukee kristillistä elämäntapaa ja aktivoi käyttäjänsä rukouksellamaan nyky- aikaisella tavalla.

– Domini Life elää todeksi yhteyttä Kristuksessa. Me jaam- me murheemme ja kannamme rukouksin toisiamme. Jätämme Kristukselle hätämme. Se yhdis- tää meidät toinen toisiimme. On ollut ilo olla ideoimassa ja ra- kentamassa sovelluspohjaa, joka voi olla hyödyksi seurakunnille ja yksittäisille kristityille, Kalle Virta kertoo.

Mervi Viuhko valottaa sovel- luksen taustaa: – Sovelluksen nimi Domini Life, Herran elä- mä, on kuin uskontunnustus, joka muistuttaa, että elämämme kuuluu Herralle. Mobiilisovel- luksen punaisena lankana on rukous. Suunnitteluvaiheessa mielessä oli ruuhkavuosia elävä nuori aikuinen, joka on kiin- nostunut hengellisistä asioista, mutta ei osallistu seurakunnan toimintaan säännöllisesti tai ei löydä itselleen sopivaa tapaa osallistua.

Hitsausalihankintaa vaativiin kohteisiin

- Teemme mm.
- ajoneuvoyhdistelmien uusia päälirakenteita ja perävaunujen osia
- puutavaranojasturin alustat, motojen kuljetuslavetit ym.

Wintersteel Oy

Sakari Yrjölä
Mäyrämäentie 9, 47450 Perheniemi
0400 570 288, sakari.yrjola@wintersteel.inet.fi

Kukkia juhlaan ja arkeen – iloon ja suruun

- Myös kukkatoimitukset
- Pitopalvelumme ruoka on hyvää... – kannattaa kysyä!

Joensuun Hautaustoimisto
Leo Vatanen

Yläsatamakatu 10, Joensuu puh. (013) 223 633
• 0400 271 956 • Palvelemme ark. 9–17, la 7–12
leo.vatanen@elisat.fi • www.levatanen.fi

Rautatieläisten Kristillinen Yhdistys ry täyttää tänä vuonna 120 vuotta. Alkukoti on ollut Helsingin NMKY, johon kuuluneet rautatieläiset perustivat oman valtakunnallisen yhdistyksen. Vuosisadan alussa Valtion Rautatiet pitivät tarpeellisena matkasaarnaajien palkkaamista. Tehtäviin kuului mm. vieraileminen radanrakentajien ”topparoikkien” luona evankelioimistyössä. Tähän tehtävään palkattiin myös Kalle Kauppinen, joka toimi tuolloin veturinkuljettajana Oulussa ja vihittiin papiksi 1924.

Ajat ovat muuttuneet ja toimintakenttään laajentunut alkuvaiheista, mutta yhdistyksemme tarkoitus on edelleen sama; evankeliumin levittäminen. Vuonna 1926 Tampereella perustettiin Kansainvälinen rautatielähetys (RHI), johon nykyään kuuluu 12 yhdistystä ympäri maailmaa. Puheenjohtajana on tällä hetkellä sveitsiläinen Ullrich Berger. Hän on myös veturinkuljettaja ja hoitaa puolet työajastaan papin tehtäviä Sveitsin rautateilla. Tarkempia tietoja jäsenmaista, eri maiden yhteyshenkilöistä ja tulevista kansainvälisistä tapahtumista löytyy osoitteesta: www.railhope.net.

Tässä artikkelissa omia muistojaan kertovat kunniapuheenjohtajamme Esa Lipasti, emerituspuheenjohtaja Reino Tanjunen, ”Jumalan tulen kantajat Suomen Rautateilla” -historiikin laatinnut tietokirjailija Unto Martikainen sekä yhdistyksen rahastonhoitaja ja RHI:n hallituksen jäsen Tuulia Passila.

Muistoja RKY-ajoilta

”Ystävyys on suuri asia. Se on elämää elävöittävä lääke. Kristus on ystävyys lähtökohde ja ystävyys kolmas osapuoli.” (apotti Aelred)

En lainaa ystävänpäivän innoittamana Aelradia, vaikka hän onkin kirjoittanut viisaan kirjan hengellisestä ystävyudesta kirjassaan *De spiritualia amicitia*, vaan siksi, että kuvat kulkee ja mieleeni tulvi niin monia hienoja ystäviä ja kivoja, lämmittäviä muistoja, joita olen saanut kohdata rautatieläisten porukassa. On ollut hyvää, mukavaa ja uskonelämää hoitavaa olla teidän seurassanne. Ilman ystävää ei selviä kukaan perille. Varsinaiset vaikuttajat siihen, että tulin sakkiiin mukaan olivat kaksi kesää, jolloin työskentelin vauvunorkauspajalla Seinäjoella ja sitten pitkä jakso Pieksämäellä, jossa oli aktiivinen, mukavien rautatieläisten piiri, joka haastoi mukaansa. Siellä toimivat Karpiset, Taivassalot, Hyväriset, Hukat, Jäntit ja monet, monet muut. Kun sitten jäin eläkkeelle tuli meille kotiin yllättävä ystäväjoukko Pieksämäeltä ja herrat Helsingistä Rautatiehallituksen toimistopäälliköt Veikko Karjanmaa ja Eero Rätty tiedustelevaan, että voisinko ottaa RKY:n puheenjohtajan tehtävät ja kutsuivat minut Rautialassa heinäkuussa 1997 pidettävään vuosikokoukseen mukaan. Siitä se sitten alkoi vuoteen 2012 asti kestänyt puheenjohtajakauteni. Eroamisen syynä oli Irjan sairastuminen ja oma vanhemiseni. Suurella kiitollisuudella muiste-

lemme uusia rakkaita ystäviä, joita saimme Irjan kanssa Rautialassa ja RKY:n piireissä eri puolilla rakasta Suomea, kirkkopyhiä, Talvi- ja Kesäpäiviä pitäessämme, ”himmetä ei muistot koskaan saa.” Teitä me usein kaipailemme ja muistelemme ja puolestanne rukoilemme. Olette tärkeitä ja rakkaita meille. Kiitollisia olemme myös työmme jatkajille hyvää työtä tehneille ja tekeville Reino Tanjuselle, Arto Auraselle ja Iikka Löytölle. ”Herra hoitaa lapsiaan” ja ”kyllä Jumala Tiituksen löytää.”

**Rakkain terveisin
Irja ja Esa**

Ikkunasta katsottaessa

”Jeesus Kristus on sama, eilen, tänään ja iankaikkisesti” Hebr. 13:8

Tämä kansainvälisen rautatielähetyn tema soi mielessäni, kun tuumailen kohtaamisiani ja kokemaani RKY:ssä, sen toiminnassa ja eri tilanteissa tapaamiani upeita rautatieläisiä sekä seurakuntien ja kirkkokuntien johtavia viranhaltijoita.

Oli vuosi 1966 Oulun aseman säilytystavarain luokalla. Siihen tulee mies ja toteaa: ”Olen Veikko S. Karjanmaa. Olen menossa tarkastamaan puutarhuri Anja Tuomisen johtamaa VR:n Oulun puutarhaa”. Siinä jutustellessamme hän toteaa olevansa Rautatieläisten Kristillisen Yhdistyksen sihteeri. Samalla hän esittelee toimintaa ja kutsuu minut Rautialan kesäpäiville. Siitä se sitten alkoi tutustuminen teihin rkyläiset. Tultuani ylioppilaaksi Lassinkallion iltalukiosta Oulus-

ta pyrin teologian opiskelijaksi Helsingin yliopistoon. Rautatieläistä onnisti.

Lukuisa joukko rautatieläisiä tuli aikaa myöten tutuiksi eri liikennepaikoilta erilaisissa kokoontumisissa kesä- ja talvipäivillä sekä RKY:n kirkkopyhiin yhteydessä. Ensimmäisen kosketuksen kansainväliseen rautatielähettykseen sain Jyväskylän talvipäivillä 1970-luvun alkupuolella. Sieltä muistan mm. Alpo Hukan puolisoineen. Näkymä samalla ristin tiellä kulkemisesta, hyvästä, vapaasta ja kannustavasta ystävien yhteydestä ja talkoohengestä teki vaikutuksen. Muistelut Rautialan erilaisista talkootöistä, muistelut varhaisista lapsuusajan matkoista eri paikkakunnilla järjestetyille talvi- ja kesäpäiville ja lapsuuden aikaisista RKY:n pyhäkouluista olivat mielenkiintoista kuunneltavaa. Mielenkiintoinen yksityiskohta on, että Vesilahden seurakunnan kappalaisen virkatalosta, Rautialasta oli lähtöisin Oulun hiippakunnan piispa L.P. Tapaninen puolisoineen. Rautialan luonnonkauniissa, jo rautakautisessa ympäristössä pidettyjen kokousten päätteeksi laulettu hengellinen laulu: ”Eipä koskaan Herran kansa ainiaaksi erkane” jäi soimaan sielun sopukoihin.

RKY oli kaiken aikaa tukenani ja erityisesti Veikko S. Karjanmaa sekä monet rakkaat RKY:läiset. RKY:ssä olin usean vuoden varapuheenjohtajana Esa Lipastin ollessa puheenjohtajana. Hänen jälkeensä olin jonkin aikaa yhdistyksen puheenjohtajana. Unohduksissa eivät myöskään ole rakkaat ystävät kansainvälisessä rautatielähettyksessä RHI:ssä,

aivan Intiaa myöten. Heitäkin on ollut ilo tavata ja jakaa ajatuksia ja kokemuksia yhteisestä uskosta ja rautatieläisyydestä. Päälimmäisinä mielessäni ovat Turun ja Unkarin kansainväliset kokoukset kohtaamisineen.

Sille perustukselle, jolle yhdistys on rakennettu, on ollut hyvä jatkaa toimintaa yhteiseksi hyväksi. Jokaista teitä rkyläistä muistaen ja kiittäen.

Juhlivalle 120-vuotiaalle yhdistykselle siunausta, onnea ja menestystä toivottaen

Reino Tanjunen

Muistoja Rautatieläisten Kristillisen Yhdistyksen taipaleelta

Olen syntynyt 1950 Polvijärvellä, käynyt kouluni Joensuussa ja valmistunut kartoittajaksi keväällä 1979. Maanmittaustöihin pääsin samana vuonna, kun Joensuun rata-alueen päällikkö, rakennusmestari Väinö Halonen palkkasi minut rataosaston kunnossapitiryhmän töihin. Työkaaverini olivat kaikki alle kolmekymppisiä ja jokainen heistä näytti olevan Valtionrautateilla kuin kotonaan. Heti aluksi huomasin, että mittaustyöt vaativat jatkuvaa liikekannalla olemista, valmiutta sopeutua uusiin oloihin ja kykyä omaksua uutta. Niinpä minusta tuntui, että halusin olla oikea rautatieläinen. Työryhmään kuuluminen edellytti raskaisiin ulkotöihin tottumista, kun piti radanrakennushankkeiden myötä suorittaa talvikelillä maaperätutkimuksia routaisesta maasta. Myöhemmin, kolmen vuoden kuluttua ratapiirin konttoripäällikkö järjesti minulle siirron kenttätöistä toimistotehtäviin, kun tiesi minun opinnoistani korkeakoulussa.

Siinä vaiheessa minulla oli perhe, johon kuului sosiaalihoitajana toimiva vaimo ja pikkuihminen, pirteä Jenni-tytär.

Joensuusta Helsinkiin

Aika riensi eteenpäin ja uudet tehtävät VR:llä odottivat minua. Kun historia oli ollut opinnoissani pääaine, saatoinkin tehdä paluuni

arkistojen äärelle. Arkistonhoitopinnot olin aloittanut äskettäin Joensuun Maakunta-arkistossa ja sain arkistoalan tutkinnon valmiiksi keväällä 1983. Jo saman vuoden syksyllä sain Joensuun piiristä siirron arkistonhoitotehtäviin rautatiehallitukseen.

Minulla ei myöskään ollut siihen mennessä hengellistä kotia, joka sekin löytyi, kun virkatehtävät Helsingissä alkoivat. Uusi työ VR:n keskushallinnossa merkitsi myös monia uusia työkavereita, joista erityisen tärkeä oli jaostopäällikkö Veikko S. Karjanmaa, joka vastasi koko rataosaston noin 5000 työntekijän henkilöstöhallinnosta ja työsopimusasioista.

Uudet RKY-ystävät

Tässä vaiheessa Veikko S. Karjanmaa alkoi varovaisesti juurruttaa minuun kiinnostusta tulla mukaan RKY:n Helsingin piirin toimintaan ja osallistua kokouksiin. Jenni-tyttäreni oli kuusivuotiaana mennyt Keravan Musiikkiopistoon, missä hän kävi viulutunneilla ahkerasti viikoittain. Esiintymistahto ja musiikin tuoma ilo veivät hänet rautatiehallituksen ruokalaan ja soittamaan RKY:n ystäville, joita olivat rovasti Alpo Hukka, konttoripäällikkö Eero Rätty ja rouva Maija Rätty.

▲ Kesäkoti Rautialan maisemissa 1985. IRM:n presidentti Wilhelm Rohde puolisoineen keskustelussa Jenni-tyttönsä ja tietokirjailija Unto Martikaisen kanssa.

Rautialan kultaiset kesäpäivät

Rautialan Ystävät ry:n jäsenmaksujen kokoaminen ja kirjanpitytöksi tuli osakseni niin ikään jossakin vaiheessa. Tästä työstä korvauksena saimme Jennin kanssa lomaila muutaman päivän Vesilahdella, Rautialan kesäkodin vehmaissa maisemissa. Erityisesti kesä 1985 on jäänyt mieleeni, kun Kansainvälisen Rautatielähetyn (Internationale Eisenbahnermission) presidentti Wilhelm Rohde puolisoineen vietti muutaman päivän Rautialan kesäkodissa. Monet keskustelut hänen kanssaan muistan arvokkaina kokemuksina, jotka olivat henkisen ja hengellisen kasvun rakentumiseksi tärkeitä. Opetusneuvos, rovasti Esa Lipasti Irja-puolisoineen kuuluu niin ikään RKY:n johtohahmoihin ja Rautialan kesäkodin tuttavuuksiin.

Arto Aurasen puheenjohtajakausi on ollut merkittävä vaihe RKY:ssä, kun hänen johdollaan valmistui historiateos ”Jumalan tulen kantajat Suomen rautateilla” vuonna 2016.

Uuden puheenjohtajan Iikka Löytyn kaudella ”Siipipyörän” toimitustyö jatkuu, kuten RKY:n työkin Jumalan armon avulla ja Herra pitää varmasti siitä huolen.

Unto Martikainen

Rautialan tilan vaiheita 1500-luvulta nykypäivään

Rautialaan kuului 1540-luvulla kaksi taloa, Martin ja Niilon tilat, Martin tilan ollessa Rautialan kantatila. Suomen Museoviraston tekemässä kartoituksessa vuonna 1910 on Rautialasta, Klaus Kurjen tien varrelta, löytenyt rautakautinen kalmisto, osittain ent. kappalaisen virkatalon puutarhassta, tilalta on löydetty mm. rautakautisia esineitä ja pihapiirissä on myös kuppikivi. Kartoituksessa löydettiin lisäksi pihapiiristä kymmenen matalaa röykkiötä ja kivikehää.

Tila kuului ennen yhdistyksen omistukseen siirtymistä Vesilahden seurakunnalle ja toimi kappalaisen perheen asuntona. Kun seurakunta päätti luopua kiinteistöstä, tieto myyntiaikeista kulkeutui mutkien kautta Toijalan piirin puheenjohtaja Reino Tannille ja hänen aloitteestaan tila on ollut jäsenen virkistys- ja kokoontumispaikkana.

Rautialan kiinteistö on siis ollut yhdistyksen omistuksessa vuodesta 1962 ja virallisia vihkiäisiä vietettiin juhlavasti Rautialassa sunnuntaina 2.9. Paikalla oli yhdistyksen jäseniä ympäri Suomea mm. Iisalimesta ja Joensuusta asti. Vihkiäispuheen piti asessori Tauno Sutinen ja vihkimisessä avustivat Akaan kirkkoherra Viljo Lampola, Vesilahden kirkkoherra, rovasti Simo Laatikainen, Sääksmäen kirkkoherra Elja Penttilä ja rovasti Hannes Kauppinen sekä pastori Pentti Kortekangas. Tervehdyksensä juhlaan oli lähettänyt myös piispa E. G. Gulin. ”Olkoon tämä uusi kotinne Teille ja Teidän lapsillenne kolmanteen ja neljanteen polveen pyhä maa, missä kuullaan Jumalan puhuvan”.

Meidän tuntemaamme Rautiala ei ole vain paikka, jossa voi nauttia luonnon rauhasta ja kauniista luonnosta. Se on myös kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde, jonka juuret ovat kaukana menneisyydessä.

Tuulia Passila

World Watch List 2021:

Koronapandemia lisännyt kristittyjen vainoa

Vuoden 2021 World Watch List -raportista ilmenee, että koronapandemia on pahentanut syrjintää, epätasa-arvoista kohtelua ja vainoa, jonka kohteena on vähintään 340 miljoonaa kristittyä. Open Doors International -avustujajärjestö kokoaa vuosittain laajoihin kartoituksiin ja asiantuntijahaastatteluihin perustuvan WWL-raportin maista, joissa kristityt kohtaavat vaikeuksia uskonvaikauksensa vuoksi. Vainon

Vainoa kokee joka kahdeksas maailman kristitty. Kuluneen vuoden aikana vähemmistökristittyjä on syrjitty esimerkiksi jättämällä heidät koronaviruksen ulkopuolelle. Pandemian varjolla valtiot ovat tiukentaneet rajoituksiaan ja rikollisryhmät vahvistaneet valtaansa.

taso on tänä vuonna ensimmäistä kertaa äärimmäinen tai erittäin vakava kaikissa listauksen 50 kärkeämaassa. 74 maassa (viime

vuonna 73:ssa) vaino on vähintään vakavaa. Vuoden 2021 raportissa esiin nousevat erityisesti Nigeriassa

jatkuva väkivalta sekä Kiinan ja Intian valtiolliset valvontajärjestelmät kansalaisten "suojelemiseksi". WWL-raportin kärkipaikkaa jo kahdekkymmenettä vuotta pitävässä Pohjois-Koreassa päiväkotien ja koulujen päivittäinen oppitunti johtaja Kim Jong-unin suuruudesta pidennettiin puolesta tunnista puoleentoista. Näin laajan propagandan vaikutuspiirissä kristityt vanhemmat eivät uskalla kertoa uskostaan edes omille lapsilleen.

Ihmisoikeusrikkomuksia viruksen varjolla

Saharan eteläpuolisessa Afrikassa sekä Keski- ja Etelä-Amerikassa järjestäytyneet rikollisverkot lujittavat valtaansa, koska paikallisille asukkaille ei valtiollisin järjestelmin pystytä tarjoamaan terveydenhuoltoa, ruokaa ja työtä. Puutteellinen hallinto ja viranomaisien korruptio johtavat usein myös siihen, että uskontoon perustuva väkivalta ja syr-

jintä jätetään rankaisematta.

Koronavirusta on useissa maissa käytetty syynä vähemmistökristittyjen sortamiseen. Muun muassa Bangladeshissa, Intiassa, Pakistanissa, Jemenissä ja Sudanissa kristityt on paikotellen jätetty korona-avun ulkopuolelle. Somaliassa Al Shabaab -islamistiryhmä on syyttänyt kristittyjä koronaviruksen tuomisesta ja levittämisestä maahan. Sri Lankassa poliisi on käyttänyt virusta tekosyynä tunkeutua kristittyjen koteihin urkkiakseen kirkon ja sen jäsenten toimintaa.

Muutoksia kärjessä

WWL-raportin kärkikymmenikössä merkittävä muutos on Nigerian nousu yhdeksänneksi sijalta 12. Maa saa edellisvuosien tapaan korkeimmat mahdolliset pisteet mitattaessa kristittyihin

kohdistuvaa väkivaltaa. Maan fulanipaimentolaisiin lukeutuvat islamistiterroristit ovat tuhonneet satoja kristittyjä kyliä. Boko Haram ja muut rikollisryhmät ovat jatkaneet tappamista, sieppauksia ja raikauksia joutumatta vastuuseen teoistaan.

Intia pitää sijan 10, jolle se nousi vuoden 2020 raportin listauksessa hindunationalismin vuoksi. Sen sijaan Sudan, joka luopui islamin hylkäävien kuolemanrangaistuksesta, laski sijalta 7 sijalle 13. Maan väliaikainen perustuslaki takaa uskonnonvapauden ja kumoaa sharia-lain ensisijaisuuden eikä määrittele islamia valtionuskonnoksi.

Irakin nousu sijalta 15 sijalle 11 liittyy kristittyjen surmiin, sieppauksiin sekä fyysiseen, psyykkiseen ja seksuaaliseen väkivaltaan. Monet maan sisäiset pakolaiset joutuivat kesällä 2020 myös Turkin hyökkäysten kohteeksi Dohukin alueella.

Väkivalta lisääntyy yhä

Erittäin vakavan tai vakavan vainon maihin lukeutuva Kiina nousi WWL-raportin sijalle 17 kommunistipuolueen tiukennettua kaikkien uskontojen sääntelyä vuonna 2020. Valvonnan kohteina ovat myös hallituksen hyväksymät kirkot, eivätkä alle 18-vuotiaat saa osallistua uskonnolliseen toimintaan.

Muiden listaussijoilla 13–50 olevien maiden muutoksista tärkeimpiin lukeutuu Vietnamin nousu sijalta 21 sijalle 19. Maan etnisiin vähemmistöihin kuuluvia kristittyjä on muun muassa jätetty korona-avun ulkopuolelle. Turkin nousu sijalta 36 sijalle 25 johtuu väkivallan kiihtymisestä vuoden 2016 vallankaappausyrityksen vahvistettua islamismia ja nationalismia. Kolumbian nousu sijalta 41 sijalle 30 selittää puolestaan maan hallituksen ja sissiliikkeiden välisen rauhansopimuksen murtuminen. Järjestäytyneet rikollisryhmät valvoivat varsinkin maaseutua, ja karanteenien aikana niiden ote tiukkeni ja valta vahvistui. Ryhmät ovat kiristäneet, uhkailleet ja jopa tappaneet seurakuntien johtajia ja pastoreita, jotka ovat tarjonneet ihmisille taloudellista ja henkistä apua.

Bangladeshin (nousu sijalta 38 sijalle 31) pakolaisleireille tulleista Myanmarin rohingya-pakolaisista on uutisoitu paljon. Heidän joukossaan on arvioitu olevan noin kaksi tuhatta kristityksi kääntynyttä muslimia, joita vastaan islamistit iskivät tammi-kuussa 2020. Kongon demokraattisessa tasavallassa (nousu sijalta 57 sijalle 40) puolestaan islamistiryhmä ADF on YK:n tietojen mukaan tappanut tuhat siviiliä vuoden 2019 jälkeen. Islamististen liikkeiden harjoittamaa väkivaltaa on myös Mosambikissa (nousu sijalta 66 sijalle 45)

sekä englannin- ja ranskankielisen väestön välisestä konfliktista kärsivässä Kamerunissa (nousu sijalta 48 sijalle 42).

Yhdistyneet arabiemiraatit ja Niger putosivat WWL-raportin 50 kärkeen joukosta, vaikka saivat arvioinnissa enemmän kokonaispisteitä kuin vuonna 2020. Tämä osoittaa syrjinnän ja väkivallan lisääntyvän vuodesta toiseen. Open Doors Internationalin johtaja Dan Ole Shani haluaa kuitenkin rohkaista vainottuja: – Vaikka vaino lisääntyy – etenkin koronarajoitusten takia –, hyvä uutinen on, etteivät kristityt ole koskaan yksin. Jumala on heidän kanssaan, heidän puolestaan rukoillaan kaikkialla maailmassa, ja kirkot, järjestöt sekä muut uskonnonvapauteen uskovat tahot tukevat heitä aina vain enemmän.

Auditoitu tutkimusmenetelmä

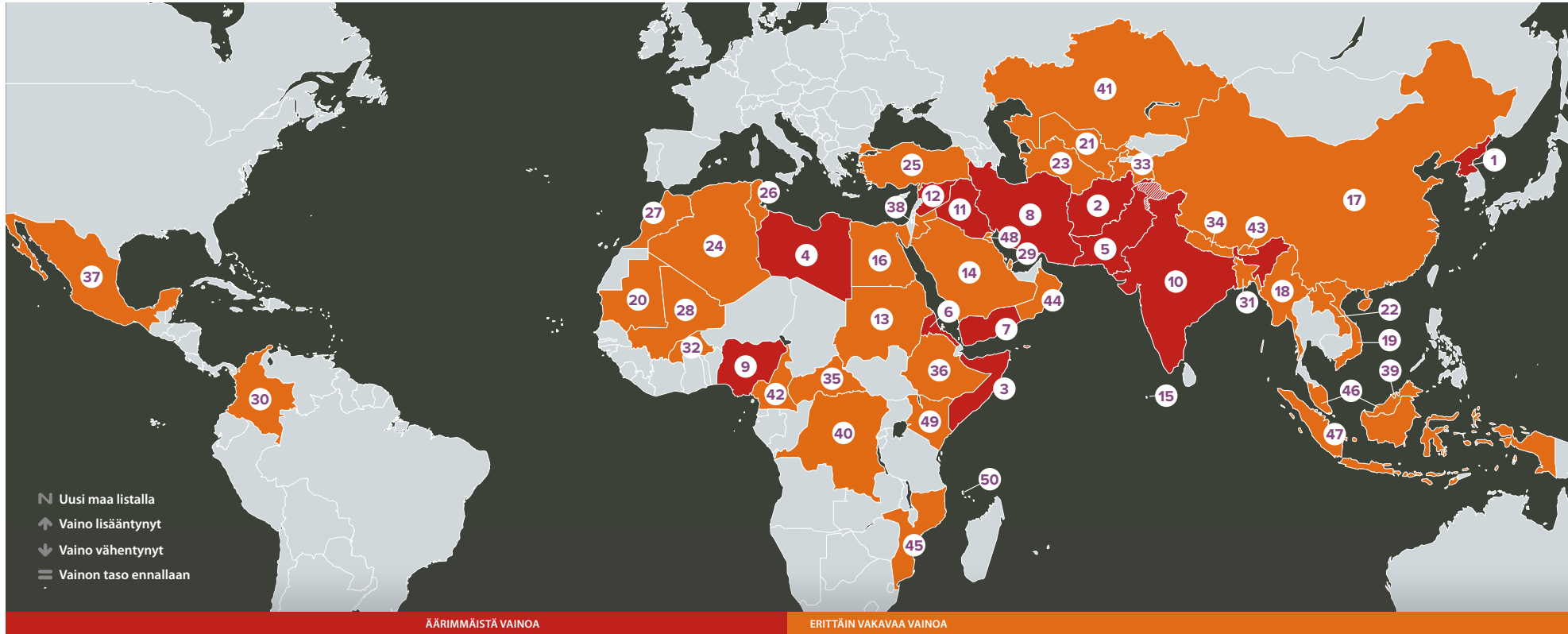
Vainolla tarkoitetaan World Watch List -tutkimuksessa rajoituksia, syrjintää tai vihamielisyyttä, jota yksittäinen henkilö tai ryhmä kokee kristillisen vakauksensa vuoksi. Tämä sisältää vihamieliset asenteet, sanat ja teot kristittyjä kohtaan.

World Watch List laaditaan tutkimalla viitta elämän eri osa-alueita, joilla kristillisen uskon harjoittamista rajoitetaan tai vainotaan eri maissa: vapaus uskoa yksilönä, perheessä, yhteisössä, yhteiskunnassa ja seurakuntana. Listauksessa tutkitaan erikseen myös kristittyihin kohdistuvan väkivallan, kuten surmatapausten ja kirkkorakennusten tuhoamisen ilmenemistä.

Kansainvälinen uskonnonvapauden instituutti (IIRF, International Institute for Religious Freedom) on auditoinut eri maiden pistemäärien laskemiseksi kehitetyt menetelmät ja maiden välisen vertailun.

WORLD WATCH LIST 2021

50 MAATA, JOISSA ON VAARALLISINTA ELÄÄ KRISTITTYNÄ

Open Doors on vuonna 1955 perustettu kansainvälinen avustujajärjestö, joka toimii vainottujen kristittyjen auttamiseksi yli 70 kohdemaassa. Open Doors Finland ry toimii osana maailmanlaajuisia Open Doors -järjestöä.

Toimimme ekumeenisesti, kristilliseltä arvopohjalta. Olemme poliittisesti sitoutumaton yhdistys.

Yli 340 miljoonaa kristittyä kokee vähintään vakavaa vainoa World Watch -listan maissa. Tutustu maiden tilanteisiin tarkemmin osoitteessa:

OPENDOORS.FI/WWL

- 1 Pohjois-Korea =
- 2 Afganistan =
- 3 Somalia =
- 4 Libya =
- 5 Pakistan =
- 6 Eritrea =
- 7 Jemen ↑
- 8 Iran ↑
- 9 Nigeria ↑
- 10 Intia =

- 11 Irak ↑
- 12 Syyria ↓
- 13 Sudan ↓
- 14 Saudi-Arabia ↓
- 15 Malediivit ↓
- 16 Egypti =
- 17 Kiina ↑
- 18 Myanmar ↑
- 19 Vietnam ↑
- 20 Mauritania ↑

- 21 Uzbekistan ↓
- 22 Laos ↓
- 23 Turkmenistan ↓
- 24 Algeria ↓
- 25 Turkki ↑
- 26 Tunisia ↑
- 27 Marokko ↓
- 28 Mali ↑
- 29 Qatar ↓
- 30 Kolumbia ↑

- 31 Bangladesh ↑
- 32 Burkina Faso ↓
- 33 Tadžikistan ↓
- 34 Nepal ↓
- 35 Keski-Afrikan tasavalta ↓
- 36 Etiopia ↑
- 37 Meksiko =
- 38 Jordania ↓
- 39 Brunei ↓
- 40 Kongon dem. tasavalta =

- 41 Kazakstan ↓
- 42 Kamerun ↑
- 43 Bhutan ↑
- 44 Oman ↓
- 45 Mosambik =
- 46 Malesia ↓
- 47 Indonesia ↑
- 48 Kuwait ↓
- 49 Kenia ↓
- 50 Komorit =

LUE LISÄÄ: opendoors.fi/wwl

Open Doors Finland ry
PL 71 02701 Kauniainen

- 020 719 1140
- finland@od.org
- opendoors.fi
- opendoorsfinland.org
- opendoorsfi.org
- opendoorsfinland.org

▲ Ulkoisesti sähköisen SpaceTourerin erottaa polttomoottoriversiosta e-kirjaimesta.

Kimmo Janas

Sähköisten automallien esiinmarssi jatkuu voimakkaana myös tavara- ja tila-autopuolella.

Citroen on julkaissut täyssähköversiona tutusta SpaceTourerista 9-paikkaisena e-SpaceTourerina.

Varsinkin ammattiliikenteen puolella uskoo maahantuoja löytyvän sopivaa vetoa täyssähköisille tila-autoille.

Hallituksen periaatepäätöksessä asetetut tavoitteet 700 000 sähkökäyttöisen henkilöauton ja 45 000 pakettiauton määrille ovat varsin kunnianhimoiset, mutta sopivasti mitoitetuilla kannustimilla tavoite on varmaan saavutettavissa.

Tietenkin e-SpaceTourer sopii taksiin lisäksi myös isompien perheiden tai erilaisten joukkueiden kuljettamiseen – vaikkapa

Sähköistä joukkojen siirtoa

▲ e-SpaceTourerilla siirtyy isompikin perhe mukavasti vaikkapa Suviseuroihin; isä, äiti ja anoppi etupenkille ja kaikki 6 lasta takapenkeille. Tilavaan tavaratilaan mahtuu mukavasti viikonlopun tarvittavat työkärrpeet.

tosimiesten perinteiselle Sonkajärven leirireissulle.

e-SpaceTourerista löytyy kolme eri kokoa; 4,60 m, 4,95 m ja 5,30 m. Ja kun auton korkeus on vain 1,90 m, ei tarvitse pelätä ajaa matalampiinkaan pysäköintihalleihin.

Auton istuimia pystyy siirtelemään ja muodostamaan vaikkapa pöytäryhmän viihtyisempään matkantekoon. 2. ja 3. rivien istuimet on jaettu 2/3-1/3-suhteessa ja ne ovat taittuvat, liukuvat sekä irrotettavat.

Myös etupenkit ovat taittuvat ja kuskin penkki voidaan haluttaessa varustaa myös hierovaksi.

Ripeää latausta

Akkuvaihtoehtoja löytyy kaksi, 50 kWh ja 75 kWh. Pienemmällä akulla luvataan toimintamatkaksi

▲ Latauspistokkeiden suojakorkit saa ripustettua latauksen ajaksi latausluukuun.

(WLTP) 220 km ja suuremmalla 320 km. Ja mikä parasta, akulla on 8 vuoden/160 000 km takuu.

Akun lataaminen on tehty helpoksi ja se onnistuu myös pikalatauksella, jolloin akku saavuttaa 80 % lataustason jopa 30 minuutissa (50 kWh akku tai 45 min 75 kWh akku). Lisäksi akku tietenkin latautuu myös ajon aikana jarrutusenergiaa talteenottamalla.

Tässä meidän kokeilemassa 75 kWh akulla varustetussa Shuttle-varustetasossa auton oma paino on 2264 kg ja suurin sallittu

jarruton perävaunumassa on 750 kg.

Huippunopeus tällä 136 hv autolla on 130 km/h kiihtyvyydeksi 0-100 km/h luvataan 13,1 sekuntia, mikä on mielestäni varsin mukava lukema tämän kokoiselle autolle.

Ja koska kyseessä on täyssähköauto, meno on tietenkin varsin sulavaa ja äänetöntä.

Hinnat ovat pyöreästi 49 000 - 64 000 euron välillä akun koosta ja varustelusta riippuen – ja siihen kun tulisi sopiva kannustin valtiolta, loppu olisikin historiaa.

CERAMIC PRO -KERAAMISET PINNOITTEET RASKAALLE KALUSTOLLE!

- Kaluston puhtaanapito on helppoa!
- Ehkäisee maalipinnan haalistumista!

PAIKKAVOIMEN.FI

Hämeenlinna - Puh. 045-179 8080

Olin aina tottunut ajattelemaan, että isän pojista nuorempi toimi väärin ja isää loukaten pyytäessään ennakoperintöä, mutta se, kun isä suhtautui poikansa pyyntöön, saa katselemaan tuhlaaja-poikien perinnönjakoa toisesta näkövinkkelistä.

Isä, anna minulle

Jeesuksen Tuhlaajapoika-vertauksessa nuorempi veli sanoi isälleen: *”Isä, anna minulle se osa tavaroista, mikä minulle on tuleva.”* Poika toimi sen kaavan mukaisesti, joka kaikille meille uskoville on opitettu Isä meidän -rukouksessa. Vaikka toisaalla Jeesus ohjeistaa olemaan huolehtimatta mistään, kehoittaa Hän meitä kuitenkin rukoilemaan jokapäiväistä leipäämme sanoen: *”Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.”* Isältä **anota** me saamme sen, mikä on meille luvattu.

Ennakoperintöä

Jeesus sanoi myös: *”Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljon enemmän taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä anovat!”* Apostoli Paavalin opetuksen mukaan

Pyhässä Hengessä olemme saaneet ennakoperintömme, vakuuden siitä, että joskus tuonnempana olemme osallisia täyteen perintöön. Hän kirjoittaa: *”Hänessä on teibinkin, siten kuin olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, uskoviksi tultuanne pantu luvatus Pyhän Hengen sinetti, sen, joka on meidän perintömme vakuutena, hänen omaisuutensa lunastamiseksi...”*

Käyttää perintöä oikein

Omaisuuden jakaminen ei näyttänyt olevan isälle minkäänlainen ongelma. Eikä hän vaikuta

Hän jakoi heille omaisuutensa

loukkaantuneelta, eikä missään vaiheessa vihaiselta. Siispä ajattelien, ettei perinnön pyytäminen ja sen etukäteen saaminen ollut ongelma; sen sijaan ratkaisevaksi muodostui se, kuinka tätä perintöä käytettiin. Nähdäkseni on myös oikeutettua kutsua kumpaakin poikaa tuhlaajaksi, sillä käyttämättä jäänyt perintö on yhtä lailla tuhlatu perintö. Siispä nyt kysytään meiltä viisautta, että osaisimme toimia oikein sen ennakoperinnön kanssa, jonka olemme taivaalliselta Isältä saaneet. Olemmekohan uudestisyntymässä, kuten

itsensä ja lähimmäisten kanssa sekä ennen kaikkea Jumalan edessä. Tilanteen tunnistaminen, syntiensä tunnustaminen ja luja päätös alkaa elää toisin, johdattaa “eksyneen lampaan” takaisin Isän kotiin ja asemaan, joka Isän lapselle kuuluu; parhaat vaatteet, sormus sormeen ja kengät jalkaan.

Isoveljen identiteetti

Nuoremman veljen paluu ja ehkä eritoten hänen osakseen tullut kohtelu oli isoveljelle liian. Päivänä, jolloin nuorempi

veli palasi, tuli veljeksistä vanhempi tapansa mukaan pelloilta, jossa hän oli tottunut aina-kin oman näkemyksensä mukaan raatamaan päivästä

toiseen. Ajattelen, että hänellä oli identiteetti enemmän tai vähemmän kateissa; **hän katseli itseään enemmän isänsä orjana kuin poikana.** Me olemme Kristuksen orjia, sillä me tahdomme uskovina kaikessa alistua Herramme tahtoon, mutta ymmärrän niin, että painotus on enemmän lapseudessa kuin orjuudessa, kuten apostoli Paavalikin asian ilmaisee: *”Niinpä sinä et siis enää ole orja, vaan lapsi; mutta jos olet lapsi, olet myös perillinen Jumalan kautta.”* On huomionarvoista, että myös vanhempi veli oli saanut ennakoperintönsä ja mitä ilmeisimmin vain säästellyt sitä sen sijaan, että olisi asioinut sillä ja samalla nauttinut siitä. Mitä ikinä olemmekaan Herral-

ta saaneet, Hänen tahtonsa on, että asioitsemme sillä Jumalan valtakunnan hyväksi samalla muistaen, että meidän tulee panna toivomme *”Jumalaan, joka runsaasti antaa meille kaikkea nautittavaksemme.”*

Ei milloinkaan, ei koskaan

Nähdäkseni Tuhlaajapoika-vertauksessa olennaiseen rooliin nousee syötetty vasikka, jonka isä teurastutti saatuaan nuoremman poikansa terveenä takaisin.

Lähdetiedon mukaan oli hyvin paljon mahdollista, että talossa oli vain yksi syöttövasikka ja lie-nee päivänselvää, että vanhempi veli odotti tämän vasikan tulevan teurastetuksi hänen uurastuksensa kunniaksi. Mutta vasikka teurastettiin nuoremman veljen kotiinpaluun johdosta; eikä ollenkaan ansiosta, vaan täysin armosta.

Ja tämä on liikaa niille, jotka koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, kuten veljeksistä vanhempi, joka sanoi: *”Katso, niin monta vuotta minä olen sinua palvellut enkä ole milloinkaan sinun käskyäsi laiminlyönyt, ja kuitenkin et ole minulle koskaan antanut vohlaakaan, pitääkseni iloa ystäväini kanssa.”* **Kehuessaan omia aikaansaannoksiaan hän samalla syyllisti isäänsä** siitä, ettei ollut käyttänyt hänelle annettua omaisuutta. Isä oli kuitenkin edelleen hyvällä tuulella ja sanoi: *”Poikani, sinä olet aina minun tykönäni, ja kaikki, mikä on minun omaani, on sinun.”*

Olemme saaneet taivaalliselta Isältä ennakoperintöä. Emme saaneet sitä tuhlattavaksi. Emme saaneet sitä varastoitavaksi. Saimme sen, jotta asioitsimme sillä, kunnes Hän saapuu, jolloin pääsemme lopulta nauttimaan koko taivaan aarteistosta kaikkineen.

Armossani on sinulle kyllin

Keijo Niskala

Joitain vuosia sitten, eräänä kesäisenä iltana istuin yksin, hiljaa mietteissäni mökillämme. Pohdin syvästi horisontissani näkyviä mustia pilviä ja elämän tyrskyjä, jotka tuntuivat peittäneen taivaan. En löytänyt niille mielessäni järjellistä selitystä, miksi näin on sallittu?

Myös Job oli näiden kysymysten edessä koettelemuksissaan, kysellen miksi hän Jumalaan luottavana kärsi, ollen jopa pahalaisen kiusattavana. Muistamme, että silti Job tyytyi omaan vaikeaan tilanteeseensa, luottamaan Jumalaan, jonka oikeamielisyys hän uskoi.

Noita miettiessäni alkoi radiosta kuulua tuo, aikoinaan, hyvin suosittu laulu: *"Oi Jeesus mestari, kultaiset vuoteni, nuoruuden päiväni sinulle tuon..."* Siinä kerrotaan sitä, mitä ainoastaan Jeesus ja risti ovat saaneet aikaan — en minä, ei me, etkä sinäkään. *"Ristiltä loisteen näin. Valoosi Jeesus jäin, vaipunen, nyybkyttäin ristisi luo. Kaikki mun syntini, entiset erbeeni, valtavaan armoosi vaipua suo."* Tuolloin minulle selveni syvällisesti, miten Hän, Jeesus, lunnastajani, on kuitenkin kaiken yläpuolella. *"...Elossa kuolossa, riemussa tuskassa, veisailen kiitosta Herralleni."*

Oikeasti se on näin, mutta kun nuo elämän myrskyjen karut aallot lyövät päin kasvoja, itse kullakin jokaisella meistä, hieman eri tavoin — ei ole aina helppo yhtyä sydämessään noihin sanoihin. Parasta on sisäistää Paavalin tuntemukseen: *"Minun armossani on sinulle kyllin; sillä minun voimani tulee täydelliseksi beikkoudessa."* Usein

me odotamme selitystä siihen, miten elämä menee. Elämä joka useinkaan ei ole meidän omassa vallassamme.

Sinäkin saatat kohdallasi juuri nyt kysellä: Jumala, miksi näin?

Tuolloin ajattelin elämäni, jonka olin antanut nuorena Jeesuksen johtoon, ajatuksella, että *"Kultaiset vuoteni, nuoruuden päiväni, — kaikki on sun"*. Kun nuorisopäivillä Sanan julistaja tulisieluisesti julisti kysyen kuka haluaa palvella Herraa, minun ja monen muun sen ajan nuoren sydän sykki samaan tahtiin: *"Me haluamme! — Kuljeta ja johda tässä me olemme"*. Meil-

lä monella on näistä tilanteista, aidosta lupauksista Jumalan kasvojen edessä rikkaita muistoja. Ja monia meistä Jumala on johdattanut erilaisiin tehtäviin, toisia isompiin ja toisia pienempiin, jotka kaikki ovat yhtä tärkeitä Jumalalle. Saamme olla niistä kiitollisia Hänelle. Kiitoksen aihe pitäisi olla sekin, että olemme säilyneet uskossa tähän asti. Sekin on Jumalan apua ja ihmettä. Yksin emme olisi kestäneet "kiusoissa syntien valtavan vuon", kuten tuon siteeraamani laulun sanoma kertoo. Pahan valta, se on vain lisääntynyt, ja lisääntyy koko ajan. Silti Jumala on ollut — ja on vieläkin armosaan uskollinen pitäen omanaan.

Usein pahalainen tulee, samoin kuin Jobin kohdalla, jopa ystävien muodossa, ja kyseenalaistaa asioita: *"Katso mitä olet tästä kaikesta saanut. Jos olisit ollut Jumalan hyväksymä elämäsi ja hurskautesi kanssa, olisiko Hän sallinut kaiken sen, mitä elämä on tuonut?"* Uskon että en ole poikkeus, joka on käynyt tätä mietintöä ja joutunut kuuntelemaan pahalaisen piikikästä vuoropuhelua ajatusmaailmamme kanssa. Siksi uskallan puhua tuntemuksiani sinulle, joka saatat juuri nyt olla pahan kiusattavana. Muista: Jumalalla on kanssasi myös vaikeina hetkinä. Jos sinä riiput hänessä kiinni — niin hänen armonsa riittää!

Ei toivoosi kenellekään

Jussi Kosola

Tätä kirjoittaas on Pohojammaalla lyhkäisellä aikavälillä, puhutahan viikoosta, sattunu viis kualonkolaria niinku tavatahan onnettomuuresta uutisoora: *"Tunte mattomasta syystä henkilöauto ajautunu vastahantulevan rekan/kuarma-auton kaistalle"*. Tämä erustaa jokaasen rahtarin "paina-jaasta", ja kun sen ammattikunnan kahta erustajaa seuraan näköalapaikalta, niin kyllähän siinä on jaettu aiheesta tuntemuksia. Tuntuu aika rankalta rastilta, kun rekkakuskiksi koulututtuvia opastetahan moisen tilanteen varalta: Ensimmäisenä on tultava hytistä pois ja mentävä tarkistamahan kuinka käytiin. Siälä näkymä ei oo "kaunihiis lahajapaketis".

Johonakin tapauksiis rahtarille on tullu alanvaihto etehen traumojen seurauksena, vaikka syy tapaukseen ei toki oookkaan millään tapaa ollu massiivista rekkaa ajanehella. Tämänkaltaiset onnettomuuret eivät toki oo mitenkään harvinaasia, kirvootti vaan tuatoksehen, kun maakunnas usiamman kerran piänellä aikavälillä näin on käyty. Syitä tähän pääsääntöisesti löytyy viis henkilöautonkuskien osalta: sairaskohtaus, tekninen vika, huanot sääolosuhteet, rattihin nukahtaminen ja valitettavasti itsemurhapäämäärä. Viimmeseksi mainittu on monella tapaa mittarootuna tramaattinen keisi. Lähäretähän tätä tarkistele mahan mistä tahansa suunnasta, niin ensiksikään kenenkään ei kannattaasi sitoutua siihen päätöksehensä päättää päivänsä, ilman etteikö lähtis hakemahan eres yhtä ihmistä/tahoa, josta sais akuuttia apua itetuhuosiin aikeesiin. Jos on olemas luat tokaveri, niin hänehen on syytä ottaa yhteyttä, mutta sellasia ei kaikilla oo, valitettavasti... Sellaasen puutteen korvaa kuitenkin jokkut instanssit: helepotusta antaa mm. seurakunnat, jotka tariuua apuansa palavelevan puhelimen kautta. Siihen voi soittaa luattamuksella mihinkä vuaro kauren aikahan hyvänsä. Luurin toises pääs on vai tiolove-

levollinen ihminen, joka voi sitte osoottaa empatiaa ja eherottaa jatkotoimenpiteetä että se, näin kuvakiälellä, synkimmästäkin synkin yä muuttuu valoosahan aamuhun (vaikka pilivisehen, mutta kuitenkin). Jatkeeksi on kerrottava, että ne omat tuntemani kaverit, jotka ovat toteuttanehet tälläisen lopullisen päätöksen, ovat jättänehet palio tuskaa läheesille: aviopuolisolle, lapsille, sukulaasille, kaveriille...

Tälläisenä aikana kun maailmanlaajuudesta koetahan me lekoosia mullistuksia, elämä on menny "toisille raiteelle" alakuperäisestä, yhtälailla kansakuntien ku yksilöihimisen suunnitelmista/päämääristä/haaveesta, kun elämän purtta ravistellahan niin monilla eri tavooalla. Niin, elämän perustuksia — mitä se määritelmä sitte meinaakaan? Katugallupis sais monellaasia vastauksia ja jos lukija sulle lykättäas baanalla haastattelu mikrofoonin myötä yhtäkkiää etehen, niin mikä sun elämas perustus on? Voi mikä kirio siitä syntyyskään: pikkulapsi vastas aika nansa: lakin lasinkonehen kuskiksi haaveeli (lapsi elää toisin ku me aikuuset luaren elämänsä & unelmiansa vailla muuttuvia teijöötä). Preesensis yrittäjä vastas: kiirusta pitää tai kiiruhet loppuu konkkahan, elämäntehäväni. Yksinhualtaja siivooja huakaasis samalla kaavalla: kiirusta piti ja töitä oli, muttei enää ku jouruun tyättömäksi, laskut painaa päälle ja tenavaan synttärin tulos. Millä mä ny ostan lahajat, ku vuakrahanki pitää jostaki rahat löytyä? Sitteku tämä siivooja vielä tois ollesnansa keräs hotelihuanehista vanhat asiakkahien jättämät iltapäiväleheret ja luki ne sitte kotona, ku itellä ei rahat riitä niiren ostamisehen ja osuu silimihin otsikko: Valtiontalouren pääviskaali oli hoirattanu ulukonäkönsä, polokupyäränsä ja kaikkia siltä väliltä verovaroolla, niin alakaa olla tyättömällä yksinhualtajalla kokolailla kuppi täynnä! Tämän kaiken myötä ku siivooja fillarin tarakalla vei 3 v. lapsensa (ennen lopputitiä) päivähoitopaikkahan jatkaen omalle työpaikallensa ja rankan

työpäivän jälakehen jatkaa päivähoitopaikkahan noutamahan lapsensa ja kotia tultuansa keittää ruakaaa tokaluakkalaasen hyvinvoinnin takaamiseksi (minikä resunssiltansa kestää), niin hoitaa homman "kotia". Miäli saattaa järkkyyä, mutta jatkettava on elämää ainuastansa lasten takia, muuten vois tapahtua jotakin peruuttamatoonta.

Maailman onnellisin kansa? No tiätyyllä mittariilla varmaahan voi näin määritellä, mutta ei oo täs määritelmäs yhtä ainuaa totuutta. Lohtua ja nostetta elämähän voirahan lähtiä ettimähän jos jonkullaasilta lähtehiltä, vaihtelevalla menestyksellä. Jokkut löytää, joittenkin elämän pursi on ku kaarnalaiva myrskys, mitä ei toivoosi kellekkään. Perustukset on aina tärkeitä, niin rakentamises ku mones muuskin yhtälös. Tärkeä ts. tärkein pointti ihmisen kohoralla on perustus, jonka päälle elämänsä rakentaa. Raamatusta löytyy se tärkein ilimootus: Kristus-kalliolle kun rakentaa, niin siinä on paras vaihtoehto, joka jatkuu iankaikisesti. Mitä mun pitää teherä että pelastuusin? Usko Herrahan Jeesuksehen, Jumalan lihaksi tulleetehen Poikahan, joka kantoo Golgatan keskimmäisellä ristillä meirän jokahitten synnit, jokahtitten, jolle tämä sanoma vaan kelepaa.

Raamattu puhuu uurestisyntymisestä: Joh. 3. luvusta poiminta *"Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylbäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa"*. Kuinkas se sitte tapahtuu? Jokku on ollehet lapsuurestansa asti uskos ja sitte on meitä "myähääsherännehiä", jotka oomma vastahanottanehet Jeesuksen Herrauren syrämmen uskolla ja suun tunnustuksella. Tätä toivoos kaikille, parempi osa on toki hänellä, joka jo lapsesta asti on saanu tämän elää, monilta haaveriilta siinä säästyy. Kun lähtöhetki täältä ajasta tuloo, niin on tärkein se, että mihinkä lähtöö, ku meillä on vaan kaks vaihtoehtua viättää iankaikkisuus. Taivaspaikka on lunastettu jokahittelle, ehtona on ottaa vastahan Jeesuksen Herraus.

Pohojammaan kautta...

Fredrik Ekholmin Israel -kronikka

Nykytilanne Israelissa

Ensin muutama kommentti Israelin poliittisesta tilanteesta, vai kutsuisinko sitä umpikujaksi. Kyllä se on dilemma valtiolle, että heillä on neljä vaalit kahdessa vuodessa ja nyt kirjoittaessani tätä (toukokuun 1. viikko) spekuloidaan viidensistä vaaleista. Se ei ikävä kyllä paranna Israelin mainetta tai yleistä mielipidettä maasta. Benjamin Netanjahu sai korruptiosyytöksistä huolimatta johtamalleen Likud-puolueelle eniten paikkoja Knesetistä (30 paikkaa). Siksi hän sai myös tehtäväkseen koota hallituksen. Niiden 28 päivän jälkeen, mitä hänellä oli tähän aikaa, hän ei onnistunut tässä. Maassa on suuri vastakkainasettelu. 13 puoluetta jakaa Knesetin 120 paikkaa. Moni puolueista on pieni ja kahdeksalla puolueella on vain 4-7 paikkaa. Knesettiin pääsemiseksi vaaditaan 3,25% äänistä.

Korona ja Israel

Kuten tiedämme, on Israel ollut aivan omaa luokkaansa kansansa rokottamisessa. On ollut melkein pakko ottaa rokote. Heiltä, jotka syistä tai toisesta eivät ole ottaneet rokotetta, on eväty suurin osa oikeuksista. Tunnen erään naisen, joka opiskelee yliopistossa ja joka ei halunnut ottaa rokotetta, koska hän on raskaana. Hän joutui tämän takia lopettamaan opiskelunsa. Ne, jotka eivät voi todistaa saaneensa rokotetta, eivät saa mennä ravintoloihin sisälle, vaan heidän pitää istua ulkona. Jo aikaisessa vaiheessa on puhuttu ”vihreästä passista”, joka antaa sinulle oikeuksia liikkua.

Koronasulkujen aikana kontrolli on ollut tiukkaa, eli maata on johdettu rautakouralla, vaikka sillä ei ole ollut toimivaa hallitusta tai laadittua budjettia.

Netanjahu on epäilemättä vahva johtaja, mutta kaikki eivät ole

olleet niin iloisia tästä yhteiskunnan kontrollista ja valvonnasta, mitä koronan aikana on ollut.

Kristillisestä näkökulmasta katsottuna, ja koska emme aina ymmärrä kaikkia ongelmia ja päätöksiä, voimme sanoa, että kaikki ei ole hyvin. Silti meidät on kutsuttu siunaamaan Israelia ja rukoilemaan heidän puolestaan. He ovat todellakin Jumalan omaisuuskansa ja valinta kos-

kee juutalaisia. Roomalaiskirje 11:28-29 sanoo tämän selvästi: ”*Evangeliumin torjuessaan he ovat Jumalan vibollisia, teidän tähtienne, mutta valinnan perusteella he ovat Jumalalle rakkaita, isien tähden. Jumala ei peruuta lahjojaan eikä antamaansa eikä antamaansa kutsua*”.

Turismi

Israel elää enemmän turismin

varassa kuin monet muut maat. On selvää, että noin 4 miljoonaa vuosittaista kävijää tuovat maalle paljon. Se merkitsee paljon turismille, nähtävyyksille, busseille, hotelleille. Nyt israelilaiset kaipaavat turisteja ja uskon, että me, jotka säännöllisesti vierailemme maassa, kaipaamme sinne. On ollut puhetta, että maa avattaisiin turisteille 23. toukokuuta, mutta mielestäni näyttää siltä, että se ei onnistu niin helposti. Voimassa olevat säännöt ja määräykset, jotka koskevat maahan pääsyä, ovat tiukat. Toivoin vihdoin pääseväni maahan toukokuun toisella viikolla osallistuakseni tärkeään konferenssiin, joka on jouduttu perumaan kaksi kertaa koronan takia. Sain juuri kutsun, jonka mukana tuli seuraavanlaiset ohjeet:

”*Suunnittelemme järjestävämme kaikki konferenssiin osallistujat yhdeksi ryhmäksi Israelin ulkoministeriön suojeluksessa. Tällä hetkellä puhumme rajoitetusta ryhmästä, jonka pitäisi tehdä kaikki yhdessä – saapua ja lähteä yhdessä, osallistua konferenssiin ja muuhun ohjelmaan yhdessä sekä asua samassa hotellissa. Saamme nähdä miten tiukat rajoitukset ovat ja kuinka paljon joustavuutta sallitaan. Tällä hetkellä Israel vaatii todistuksen sairastetusta koronasta, rokotteesta tai negatiivisen testituloksen sekä sairastuvuuden, joka kattaa COVID-19 tartunnan, sekä suostumuksen toiseen koronatestiin ja vastaanotettiin Israeliin saavuttaessa.*” Tätä seuraa linkki hallituksen monimutkaisiin ohjeisiin. Konferenssin isäntä kirjoittaa lisäksi: ”*Tiedän, että tämä kaikki kuulostaa liialliselta, mutta nämä ovat ne ehdot, mitkä meille on annettu. Ilmoittakaa meille mahdollisimman pian, mikäli pääsette tulemaan, jotta voimme lisätä teidät listaan, jonka lähetämme ulkoministeriöön.*”

Toivottavasti pääsemme vierailemaan maassa vapaammin syksyllä, ja toivon mukaan Leh-timajuhlat voidaan järjestää normaalisti!

Tragedia Meron-vuorella

Ultraortodoksit juutalaiset tapavat olla joustamattomia. Heidän ei ole ollut helppoa alistua koronarajoituksille. Tilaisuuteen kokoontui arvion mukaan jopa 100 000 ihmistä, kun rajoitus oli 10 000, antaa hengellisille johtajille miettimisen aihetta. Näin useamman videon, jossa juutalaiset miehet mustissa hatuissaan lauloivat ja hyppivät tahdissa. Rakentajana ymmärrän, että kun hypitään tahdissa aiheuttaa se suurta räsytystä lavan rakenteille.

Världen idag -lehden toimittaja Roar Sörensen kirjoittaa: ”*Viime viikon tragedia Meron-vuorella, jossa 45 henkilöä tallautui kuoliaaksi Lag B’Omer -juhliin on ravistellut koko Israelia. Koska tapaturma tapahtui Galileassa, joka on täynnä pieniä arabikyliä – juutalaisia, druusilaisia arabialaisia – tarjoutuivat ihmiset näistä ensimmäisinä auttamaan. Oli poikkeuksellinen näky nähdä ultraortodoksisten juutalaisten, joiden uskontonsa mukaan täytyy pysytellä erillään muista, saavan apua ihmisiltä, joiden kanssa he muuten eivät ikinä olisi tekemisissä. Tosiasia on, että koko maa lähti mukaan*

auttamaan tavalla tai toisella, kuljetuksissa, verenluovutuksessa tai taloudellisesti. Prosessit onnettomuuden synn löytämiseksi ovat käynnissä, mutta kaikki tietävät, että tämä ei johda yhteen henkilöön tai järjestöön: tässä on useampia tekijöitä, joiden tulee kantaa yhteinen vastuu. Raportti toisensa jälkeen viimeisten 15 vuoden aikana on varoittanut, että katastrofi voi tapahtua koska tahansa, ja jokaisen Lag B’Omer -juhlan jälkeen ollaan oltu onnellisia, että jälleen kerran jublat sujuivat hyvin. Vuosi 2021 tulee kuitenkin olemaan käännekohta subtautumisessa turvallisuuteen Meron-vuorella – mutta niiden 45 ubrin perheille se ei tuo paljoa lohtua. Etkä se yhteys, joka on tullut näkyväksi maassa tämän tragedian jälkeen, toimii pienenä lohdutuksena kaipauksen keskellä.”

Israelia syytetään apartheidista

Historian ja Israelin 73 itsenäisen vuoden aikana on ollut olemassa jatkuva uhka Israelin olemassaoloa kohtaan, jonka puolesta he ovat joutuneet taistelemaan sodassa sodan jälkeen. Jälleen kerran on raketteja ammuttu Israeliin Gazasta viimeisen kuu-kauden aikana. Siitä huolimatta maailma väkenee, kuten tavallista, se ei välitä. Mutta kun Israel puolustautuu ja käy vastahyökkäykseen, tulevat huomautuk-

set.

Jopa YK:n resoluutiot, jotka mainitsin aikaisemmassa kronikassa kiroavat Israelia. Jälleen kerran, aika äskettäin, tuomitsi YK:n tuomioistuin ICC (International Criminal Court) Haagissa, Hollannissa, Israelin.

Viimeisimmän syytöksen mukaan juutalaiset ovat rikollisia, koska he ovat rakentaneet talonsa Itä-Jerusalemiin, omassa kotimaassaan Israelissa. Sen lisäksi tutkitaan Israelin puolustusvoimia (IDF), joilla ilmeisesti ei pitäisi olla oikeutta puolustaa itseään. IDF:llä on monin kerroin korkeampi moraalit kuin yhdelläkään ympäröivien maiden armeijalla.

Nyt myös Human Rights Watch (HRW) on syyttänyt Israelia apartheidista, täysin ilman syytä, kun tiedämme mitkä ihmisoikeudet ja demokratia Israelissa vallitsee. HRW:n raportin mukaan Israelin hallitus ylläpitää juutalaisten israelilaisten hallintaa yli Israelissa olevien palestiinalaisten. Esimerkkinä HRW tuo esille rajoitukset palestiinalaisten liikkumisesta ja asutuksen rakentamisen Juudeassa ja Samarissa (Länsiranta). HRW:n mukaan laki, joka määrittelee Israelin juutalaiseksi valtioksi, on perusta politiikalle, joka tukee juutalaisia palestiinalaisten kustannuksella. Israelin ulkoministeriö syyttää HRW:tä Israelin vastaisesta agendasta.

Kaiken tämän keskellä me tiedämme, että ei tule pysyvää rauhaa ennen kuin kuningas Jeesus palaa ja luo rauhaa. Meidän tehtävämme on rukoilla, että Jumalan sana toteutuu, mikä tapahtuikin yhä nopeamman tahdissa. Meidän ei tule vain katsella, vaan olla aktiivisena osana tätä toteutumista mm rukouksessa vaikuttamalla historian kulkuun. Joten rukoilkaamme suojaa Israelin ”muureille”, eli maan rajoille ja rauhaa Jerusalemitille.

”*Rukoilkaa rauhaa Jerusalemitille! Ne, jotka sinua rakastavat, saavat levon ja rauhan. Olkoon hyvinvointi muurisi sisällä, rauha linnoissasi!*” Psalmi 122: 6-7

”*Sionin tähden en voi vaieta, Jerusalemin tähden en saa rauhaa, ennen kuin sen vamburskaus nousee kuin kirkas valo ja sen pelastus kuin leimuava soitin.*” Jes 62:1

Tosimies lukee

LOPUNAIKA LÄHESTYY

Lehtemme kolumnistina jo vuosisia toiminut Tapani Sopanen on varsin ehtiväinen mies, kaikkien muiden aktiviteettiensä lomassa mies on julkaissut peräti kaksi romaania, joista katsotaan tässä ensiksi aikuislukijoille tarkoitettu Uloskutsutut.

Kirjassa eletään lähitulevaisuudessa, koronapandemia on jäänyt taakse muutama vuosi aikaisemmin, mutta muuten maailma on menossa todella huolestuttavaan suuntaan – terrorismi lisääntyy ja aiheuttaa vahinkoja jopa Suomessa, kirkko on maallistumassa kovaa kyytiä ja kristittyjen asema alkaa näyttää huolestuttavalta.

Kirjan keskiössä ovat Tero ja Anne Skogin eläkeläispariskunta sekä heidän tyttärensä, lääkäri Sari sekä tämän irakilaisentyinen arabikristitty poikaystävä Ali. He kaikki käyvät helsinkiläisessä KirkasSali-seurakunnassa, jota vetää itsevaltiaan otteen pastori Sam Latila.

Valtio ja kirkko on erotettu toisistaan ja Suomessa on pyritty riisumaan kaikki kristillinen. Raamattu kielletään ihmisoikeusvastaisena kirjana. Niin luterilainen kuin ortodoksinen kirkkokin ovat menettäneet kansankirkon aseman ja sitä myötä myös verotusoikeutensa. Eikä paremmin

Tapani Sopanen
Uloskutsutut
Perussanoma Oy, 2020

tunnu menevän vapailla suunnilakaan. Tilalle on syntynyt pieniä karismaattisia seurakuntia. Raamatun opetusta ei enää pidetä esillä, ja pääpaino seurakuntien toiminnassa on siirtynyt viihteelliseen yhdessäoloon.

KirkasSali liittyy osaksi amerikkalaista uskarismaattista liikettä ja laittaa niin nimensä kuin hallintonsakin uusiksi. Lopulta seurakunnan toiminta lähtee lopullisesti Latilan lapasesta ja esille tulee mm. varojen väärinkäyttöä. Osa vanhemmista jäsenistä kaipaa Raamatun opetusta ja jättäytyy sivuun seurakunnan toiminnasta. Syntyy kodeissa kokoontuva Uloskutsutut -seurakunta.

Kirjassa paheksutaan vallalla olevaa suuntausta, osansa saavat niin vihervasemmisto, selkärangattomat piispat, nuorten transsiin tähtäävä ylistysmuusiikki, suuria lupailevat ulkomaiset saarnamiehet kuin synnin unohtaminen seurakuntien opetuksessakin. Tuttuja teemoja Sopasen kolumneista.

Kirjassa tuodaan esille myös pastorien henkilökohtaiset ongelmat; kuka eroaa vaimostaan, kuka on pornoriippuvainen, kenellä on johtamisongelmia jne.

Kirjan tapahtumat kulkevat vääjäämättä kohti Ilmestyskirjan ennustuksia, mutta samaan aikaan Uloskutsutut kokevat myös selviä näyttöjä Jumalan rakkaudesta ja huolenpidosta.

Tapani Sopanen kuljettaa tarinaa varsin vauhdikkaalla ja mielenkiintoisella otteella. Kirjassa seurataan niin henkilöiden yksityiselämää kuin Helsingin kaduilla tapahtuvia raakoja terroritekoja. Voisi jopa sanoa, että kirjaa on vaikea laskea kädestään kesken lukemisen. Pakko on kuitenkin välillä levätä, kirjassa on sentään 392 sivua ja kovat kannet, joten sohvalle ei sovi nukahtaa kirja kourassa tai tulee otsaan kolhuja kirjan pudotessa...

Liekö synnä sitten viime aikoina menestyneet kotimaiset televisiosarjat, kuten esimerkik-

si Ivalo, mutta lukija alkaa aika nopeasti myös roolittaa kirjan henkilöitä – kuka olisi hyvä esittämään niljakasta pastori Latilaa, kuka Uloskutsututujen isähahmoa Tero Skogia jne. Aineksia hyväksi tv-sarjaksi todella on, lienevätkö Elisa Viihteen päättäjät jo ottaneet Sopaseen yhteyttä, sitä tarina ei kerro.

Ehdottomasti lukemisen arvoisen kirja.

KIUSAAJAT KURIIN

Tämä toinen Tapani Sopasen uutuusromaneista on kohdistettu lapsille tai murkkuikäisille, mutta ei varmaan tee pahaa, vaikka hieman varttuneempikin lukaisee kirjan.

Kirjan aihe on ainakin todella ajankohtainen, nimittäin kiusaaminen. Lähes päivittäin saamme lukea lehtien palstoilta lasten kohtaamasta yhä raemmasta koulukiusaamisesta aikuisten kärsimästä työpaikkakiusaamisesta nyt puhumattakaan.

Kirjassa 10 -vuotias Max ja hänen 8 -vuotias sisarensa Mila ovat isovanhempiansa kanssa mökillä, mutta suomalaisesänsä kuuluva sade häiritsee heidän ulkoleikkijään. Niinpä lapset pyytävät ukkia kertomaan omasta lapsuusajastaan.

Ukin tarinassa 12 -vuotiasta, syrjään vetäytyvää, ujoa Esaa kiusaavat kaksi vanhempaa koulukaveria, Miksa ja Rami. Esa saa kuulla jatkuvasti ilkeitä kommentteja ulkonevista korvistaan ja ulkonäöstään. Misa ja Rami keksivät myös Esalle erilaisia kepposia, joista poika ei itkemättä selviä.

Jossain vaiheessa kavereiden edesottamukset siirtyvät jo seuraavalle tasolle, josta kärsivät myös luokan tytöt Tuju ja Pike. Kun pojat varastavat Kala-Kallen mopon, Esa saat syyt niskoilleen, mutta ei uskalla paljastaa oikeita syyllisiä selkäsaunan pelossa. Poika hautoo koston kiusaajilleen, kunnes yllättäen Jeesuksen sanat pysäyttävät hänet. Esan isä on paikallinen pastori ja poika

Tapani Sopanen
Sankaruuden mitta, eli... 70 x 7
Perussanoma Oy, 2021

on ollut uskossa pienestä pitäen, mutta vasta nyt Sana alkaa tulla todeksi hänelle. Anteeksi ei pidä antaa 7 kertaa vaan 70 x 7 kertaa.

Vaikka Miksa ja Rami luulevat olevansa sankareita uhoamisensa keskellä, tarinan lopussa nähdään, kuka on todellinen sankari.

Sopasen mukaan kyseisen tarinan pohjana on hänen hyvän ystävänsä tarina. Vaikka ystävä on jo eläkkeellä, kiusaamisen arvet tuntuvat edelleen.

Kirja antaa mietiskelyn aihetta ja avaa varmasti keskusteluita sen lukeneissa perheissä. Joten mikä olisikaan parempi lahja omille lapsenlapsilleen, kuin lukea heille Esan tarina ja opettaa samalla kristillistä anteeksiantoa. Kirjassa on vain 128 sivua, joten pienemmätkin kuulijat jaksavat varmasti kuunnella tarinan loppuun asti.

Oman mukavan lisänsä kirjaan tuo Pekka Rahkosen piirtämä ilmeikäs nelivärikuvitus.

Kimmo Janas

JOHDATUSTA KIRJAN KAUTTA

Eero Kavasto on rovasti ja toiminut 32 vuotta Kullaan seurakunnan kirkkoherrana.

Hän on kirjoittanut kirjan, joka sykähdyttää monella tasolla. Se on historiallinen faktakirja, pe-

Tosimies lukee

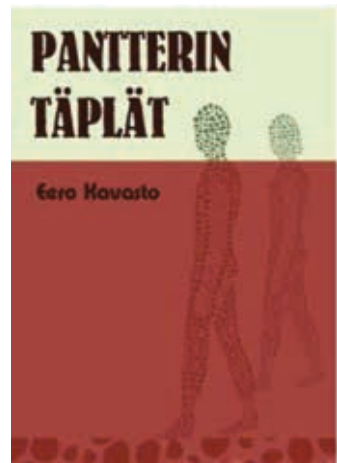
rintainen romaani ja samalla uskonnollinen kirja. Yhtenä ”punaisena lankana” on syvää sie-lunhoidollista käytäntöä ja ope-tukseksi otettavaa teoreettistakin tapaa kohdata lähimmäisiämme ja sitä, kuinka Sarah välittää Pyhän Hengen sanaa kohdatessaan ihmisiä.

Kirjassa käsitellään toisen maailmansodan jälkeisiä asioita tavalla, joita ei ole totuttu liittämään perinteisiin keskitys-leirikirjoihin tai -kokemuksiin. ”Pantterin täplät” on kirja, joka imaisee mukaansa, minutkin.

Kahdeksan erilaista juutalais-ta on vuonna 1947 edelleen Dachau keskitysleirillä samois-sa parakeissa, joissa heitä piinattiin sodan aikana vuosikau-sia. He ovat kuulleet, että heitä pidetään ihmiskunnan pohja-sakkana, bakteereina, joista on päästävä eroon.

Juutalaiskristityllä Sarahilla on uusi yllättävä rinnastus, jonka hän on löytänyt – Sarahin mielestä historia toistaa itseään. Kristityt ovat tulevaisuuden bakteereja. Eero Kavaston esittelystä sain kiinnostuksen tutustua ko-henkilöön ja hänen kirjojensa vaikeiden asioiden tuntemiseen ja kohtaamiseen.

Richard Wurmbrand 1909-2001 oli romanialainen luterilainen kristitty kirjailija, pastori ja opettaja. Hän oli myös menestyvä juutalainen liikemies. Vuonna

Eero Kavasto
Pantterin täplät
TenPenCent, 2009

1936 Wurmbrand sairastui tuberkuloosiin. Hän lähti vaimonsa Sabinan kanssa toipumaan pie-neen vuoristokylään Romanian vuorille. Kylässä oli kristitty puu-seppä, joka rukoili pariskunnan puolesta ja antoi heille Uuden Testamentin. Richard kääntyi tämän seurauksena kristinuskoon ja myöhemmin myös hänen vaimonsa.

Natsi-Saksan miehittäessä Romaniaa Sabinan perhe tuhottiin keskitysleirissä. Wurmbrandit pidätettiin moneen otteeseen, ja he olivat usein kuolemanvau-rassa. Sabina käski miehensä ”pyyhkiä häpeä Jeesuksen kasvoilta”. Riskin tietäen Richard julisti, että ”kristityn tehtävä on korottaa yksin Kristusta”.

Richard, Sabina ja muut kristityt kohtasivat vastustusta ja väkivaltaa. Sama vastustus kohtasi myös Suomen vierailulla, kun ei tahtonut löytyä paikkaa, missä olisi voinut kertoa Jeesuksesta ja siitä väkivallasta, mitä Romaniassa tapahtui parhaillaan. Eero Kavasto oli Richardin tulkkina hänen Suomen vierailulla.

Saimme muutaman miehen ryhmälle (Skymissio ry) kutsun tehdä lähetys- ja avustustyötä Suomen Romanian välillä. Eräällä matkalla Romaniaan majoituimme adventtikirkossa ja saimme paikallisen papin kutsusta ”harjoituksena” tutustua Majdekenin tuhoamisleiriin Puolan Lublinissa. Järkytyksemme oli valtava, kun näimme niitä paikkoja, joissa ihmisiä oli satoja, tuhansia, jopa miljoonia murhattu eri tavoin ampumalla, kaasuttamalla yms. Kun menimme näihin kaasukammioihin, joissa kerran oli satoja ihmisiä, ensin houkuteltu suihkuun, mutta kun ovi laitettiin kiinni, alkoi kaasun suhina tavoitteena tukehduttaa ihmiset. Tätä kesti puolisen tuntia. Ihmeellistä myös, miten lähellä Lublinin kaupunki oli. Sinne ja sieltä oli näkö-, kuulo- ja hajuyhteys.

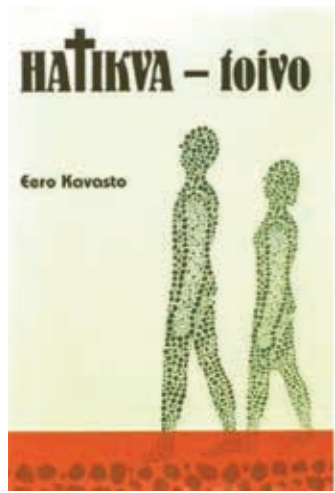
Eero Kavaston kirja ”Hatikva – toivo” on jatkoa edelliseen.

Auchwitsin tapahtumien jälkeen ihmiset lähtivät Israeliin. Siellä Sarah ja hänen miehensä perustivat perheen. He aloittivat toimintansa kibbutseissa. Elämässä sielläkin oli moninaisia vaikeita asioita. Niistä selvittiin Jeesuksen kanssa. Sarahin elämä on vaikeuksienkin takia esimerkillistä. Siitä huokui, että tuntui miltä tuntui, Jeesus on aina mukana. Tästä voi ottaa oppia omissa ihmissuhteissa ja niissä elämisessä. Aina kun Sarah tunsi tapaamiseen kutsun tulleen Pyhästä Hengeltä, hän sai lisää voimaa ja rohkeutta lähestyä toista ihmistä ja kertoa hänelle Jeesuksesta, ja miksi Jeesus on meille rakas.

Me miehet olimme Israelin matkalla. Siellä eräs ystävämme halusi saada upotuskasteen Jordanissa. Hänet oli kastettu jo lapsena, mutta jostain syystä hänellä oli jonkinlainen usko, että vain upotuskaste on hänelle oikea. Olimme kastetilaisuudessa, upotettu ystävämme oli onnellinen. Kaste asia on tullut aina silloin tällöin esiin. Ajatukseni on edelleen, minkä takia pitäisi uusia Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kastetta?

Siellä meidät kutsuttiin myös venäläisen seurakunnan il-lanviettoon. Heillä oli tapana nauttia myös yhteinen sapatti-illallinen, mutta sillä kertaa en saanut edes vesilasiasia. Muuten ilta oli antoisa.

Eräällä kotimatalla Romaniasta poikkesimme Auschwitzin. Oli vähän vaikea löytää sitä, kun sinne ei ollut viitoitusta, vain Oswiecimin kaupunkiin oli ohjaus. Ihmisiä, turisteja, nuoriakin oli paljon. Kasarmit olivat synkkiä ja vielä, kun tiesi, mitä kauheuksia ne sisältävät. Tapettujen ihmisten jalkineita oli karsinoissa tuhatmäärin. Komendantti Rudof Hössin hirsipuu, missä hänet hirtettiin, oli näyttävällä paikalla. Hänen kauttaan oli miljoonia ihmisiä kidutettu, tapettu ja murhattu erittäin raa’alla tavalla. Hänen omaelämäkirjastaan sai sellaisen kuvan, ettei hän oikein

Eero Kavasto
Hatikva – toivo
TenPenCent, 2010

ymmärtänyt, mitä kauheuksia hän oli tehnyt työssään. Hössin perhe asui myös leirillä.

Rovasti Eero Kavaston kirjoittama kirjat ”Pantterin täplät” ja ”Hatikva – toivo” sisälsivät koskettavasti elämän traagisia asioita. Hitlerin ajan lapsien, aikuisten, perheiden, vähemmistöjen, alistettujen yms. ihmisten raakoja murhia ja kohtaloita. Vaikka kirjan aiheet olivat jopa käsittämättömiä, että tällaista on voinut tapahtua.

Kirjoitus oli sujuvaa ja selkeästi luettavaa. Siinä oli myös mukana ”valoa tunnelipäässä”, kyllä parempi aika on edessä. ”Pantterin täplät” ja ”Hatikva – toivo” imaisivat lukijan, minutkin mukaansa, herättäen ajatuksia ja tutkimaan omia tekemisiä ja ihmissuhteita. Koin kirjan antaneen minulle erinomaista sisältöä omaan terapiaan ja sielunhoitoon, kiitos Eero Kavastolle.

Ilkka Löytty

KULUMATTOMIA TOTUUKSIA

Eläkkeellä oleva, pitkän päivätyön sananjulistajana, seurakunnan johtajana ja paimenena toiminut Klaus Korhonen tuo ajatuksiaan esille Aikamedian julkaisemassa kirjassa ”Paimenen päiväkirja”.

Kirjan luettuani mietin, mihin ►

Tosimies lukee

► kategoriaan teos pitäisi asettaa. Onko se opetuskirja, sielunhoidollinen teos, elämäkerta tai jotakin muuta? Mielestäni se on kaikkia näitä. Tasapainoisesti ja viisaasti ja ”harvinaisen” rehellisestikin Korhonen tuo lukijan eteen ajatuksia ja näkymiä kronologisesti ei aina aikajärjestyksessä olevista tapahtumista ja tunnelmista.

Lukija pääsee kurkistamaan nuoren Jeesus-tien elämäänsä löytäneen ihmisen sielunmaisemaan ja arvojärjestelmään taloudellisten asioiden ollessa taka-alalla, ja sisäisen palon viittoessa ihanteiden ja itsensä unohtamisen suuntaan Jeesuksen opetuksia totellen.

Kirjassa käsitellään kutsumusta, saarnatoimeen liittyviä asioita, evankelointia sekä opillisia asioita ja kaikkia näitä kiihкотomasti ja kokemuksen tuomalla viisaudella. Myös naisten tekemälle työlle kirjassa annetaan sille kuuluva arvo seurakuntien työssä vuosikymmenten saatossa.

Myös ekumenian olemusta kirjassa pohditaan eikä tietenkään unohdeta paimenuutta paimenen päiväkirjassa.

Luvuissa ”Perhe” ja ”Lähimmäinen” liikutaan aiheessa, mikä monille vapaissa herätysliikkeissä toimineille on haastava usein alhaisen ja menneisyydessä jopa epävarman palkan aiheuttaessa haasteita perhe-elämään. Myös lasten vaikeudet kiusatuksi joutumisen muodossa saattoivat aiheuttaa murhetta vanhemmille. Lähimmäinen -luvussa Korhonen tuo meitä suomalaisia lähellä olevan haastekentän eli kerjäävät romanit, jotka ovat tulleet luoksemme lähinnä Romaniasta. Eläkkeelle siirryttyään Korhoset ovat avioparina kantaneet huolta Romanian romaneista matkustelien maassa useita kertoja vuosien saatossa, ja he ovat saaneet nähdä hienoja esimerkkejä muutoksesta kristillisen rakkauden ja opetuksen tuloksena.

Luvuissa ”Koettelevat lähimmäiset” ja ”Koetuksia kutsu-

Klaus Korhonen
Paimenen päiväkirja
Aikamedia, 2021

mustiellä” annetaan ymmärtää, että seurakuntaelämässäkään ei kaikki ole aina täydellistä, vaan pettymyksiäkin koetaan niin ihmissuhteissa kuin omien voimien riittävyyden suhteen.

Luvuissa ”Pyhä läsnä” ja ”Aika” ollaan ”ihmistä suuremman” aiheen parissa. Usein kuultu sanonta pyhän kokeminen on hyvin persoonakohtaista, mutta jos tällainen kokonaan puuttuisi kristityn vaelluksesta, ei teologia kykenisi aukkoa täyttämään. Aika -luvussa on mielenkiintoisia näkökulmia ajan ja ikuisuuden vinkkelistä ja esimerkiksi Augustinuksen ajatukseen ajan olemuksesta sekä afrikkalaiseen aikakäsitykseen.

Korhosen kirjan soisi kuluvan monissa käsissä, sillä näillä kulumattomilla totuuksilla on ihmistä virvoittava ja vahvistava vaikutus.

Samuel Saresvirta

RAAMATUN TIETOA UUDESTA NÄKÖKULMASTA

Älkää pelästykö, en aio arvostella Raamattua enkä sen sanomaa. Mutta ”Genesis Raamattu kartastolla” on todella mielenkiintoinen paketti niin Jumalan Sanaa kuin Raamattuun liittyvää yleistietoaakin lukijalle. Itse asiassa kyseessä on jopa ainutlaatuinen

teos niin meillä Suomessa kuin koko maailmassa.

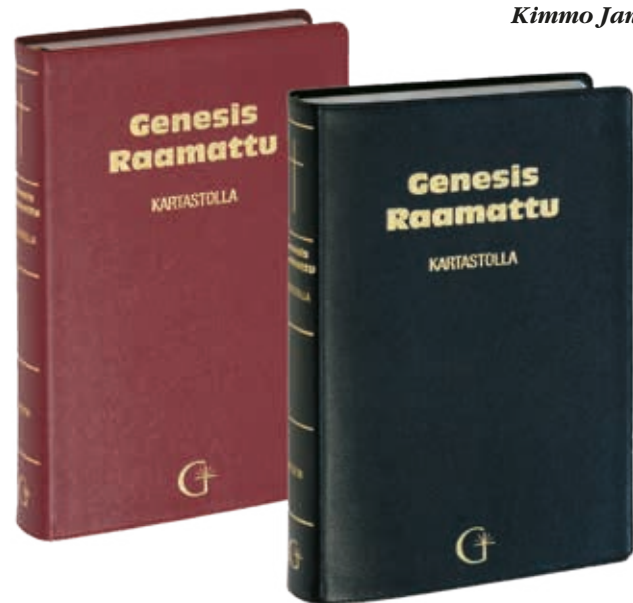
Itse Raamattu-osuus perustuu 1933/1938 käännökseen. Sivujen marginaalit ovat perinteistä leveämmät, joten omien merkin-
töjen teko on helppoa. Myös tekstin kirjasinkoko on hieman tavallista Raamattua suurempaa, joten lukeminen on helpompaa.

Esko Valtanen on laatinut jokaisen Raamatun 66 kirjan alkuun yhden sivun esittelytekstin, joka avaa ko. kirjan taustoja kirjoittajasta samoin kuin kirjoituksen ajankohdasta ja paikasta. Esittelyteksteihin on nostettu myös tärkeimpiä perusajatuksia kyseisestä kirjasta.

”Kartasto” on hieman harhaanjohtava nimitys varsinaista Raamattua seuraavalle peräti 304-sivuiselle osuudelle. Sivuilta löytyy nimittäin 190 kartan lisäksi runsaasti (n. 120) erilaisia kaavioita, piirroksia ja taulukoita – siis varsinainen tietopakkaus.

Kartasto on Esko Valtasen 40 vuoden raamatuntutkimuksen tulos, jonka esitystapa poikkeaa perinteisistä kartastoista. Ei niinkään tärkeää ole itse tapahtumien esittäminen vaan se, mikä sanoma kullakin tapahtumalla on tämän päivän lukijalle.

Esko Valtanen (toim.)
Genesis Raamattu kartastolla
Genesis-Kirjat Oy, 2018

Valtanen on jakanut kartaston 13 osioon, joista jokainen jaettu lukuihin. Kartasto käsittelee kaikki aihealueet aina Aadamista vuonna 397 jKr. pidettyyn Kartahagon kirkolliskokoukseen asti, ja kartaston perustana on käytetty lähes 180 kirjallisuuslähdettä.

Kaikki esitetyt asiat on ajotettu perinteisen Raamatun näkemyksen mukaan, ja mikäli arkeologia tukee tätä näkemystä, siihen on myös viitattu eri yhteyksissä. Vuosilukuja peilataan koko ajan yleisestä historiasta saatua tietoon, ja ne ovat suurelta osin osoittautuneet yhtäpitäviksi Raamatun kanssa.

Kartastosta löytyy esimerkiksi Raamatun tapahtumiin kytkeytyvien muiden maiden kuninkaiden nimet niinkuin ne esitetään missä hyvänsä historian kirjassa.

Mielenkiintoisista yksityiskohdista voisi mainita kaaviokuvat Nooan arkin ja Viking Line Amorella kokoverailusta, mikä antaa varsin havainnollisen käsityksen Nooan rakennusurakan koosta. Löytyy myös havainnolliset kuvat Ilmestysmajan rakenteista jne.

On pakko nostaa hattua Esko Valtasen mahtavalle, vuosikymmeniä kestäneelle urakalle.

Toivottavasti Genesis Raamattu kartastolla löytää tiensä monien kirjahyllyihin – mutta ei pölyttymään vaan käyttöön!

Kimmo Janas

Keren Kajemet Finlandin (KKF) ajankohtainen projekti – ”Huippuosaajien Talo”, Nof Hagalilissa, Ylä-Nazaretissa

Projektin tavoitteena on suoda Israelin syrjäseutujen nuorille samat mahdollisuudet tulevaisuuteen kuin suurissa asutuskeskuksissa asuville.

Huippuosaajien Talot ovat koulutuskeskuksia, jossa nuoret voivat kokoontua koulupäivien jälkeen. Loistavat puitteet sekä ammattiohjaajat tukevat nuoria heidän opinnoissaan.

Nuorilla on mahdollisuus kehittää kykyjään ja toteuttaa itseään uudella tavalla.

Huippuosaajien Talot tukevat myös nuorten sosiaalisia kanssakäymisen taitoja, mikä edistää hyvinvointia ja näin olen vaikuttaa merkittävästi koko yhteisöön. **Kiitos tuestasi!**

Lisätietoa: www.kkl.fi/2020/05/uusi-projekti-alkaa-tule-mukaan

Pankki: **NORDEA FI83 1023 3000 2472 42 – Viitenumero: 20255**

**Poliisihallituksen 27.4.2020 myöntämä
rahankeräyslupa RA/2020/481**

**Kukaan ei leiki
mun kanssa,
ne vaan lukee
uusinta Tosimies -lehteä...**

**6 numeroa
vain 40 euroa!**

**Tilaa netissä
www.tosimies-lehti.fi**

Sopanen!

Je suis Päivi

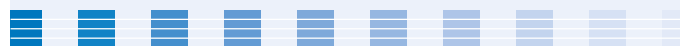
Huhtikuun lopulla valtakunnansyyttäjä nosti syytteen Päivi Räsästä vastaan kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Oli mennä aamukahvi kurkkuun, kun luin uutisen. Vallankin, kun poliisin erittäin huolellisesti tekemän esitutkinnan tulos oli aivan erilainen. Miten on mahdollista, että korkein syyttäjäviranomainen jättää ottamatta huomioon rikoskomisario Silenin seikkaperäisen kuulusteluraportin. Raija Toiviainen on myös tahallisesti vääristellyt Päivi Räsäsen sanoja. Minun on hyvin vaikea ihan tavallisena kansalaisena ymmärtää tällaista ja se sotii omaa oikeustajuani vastaan. Elämmekö oikeasti demokraattisessa ja vapaassa maassa? Uskonnon- ja sananvapaus ovat sellaisia perusarvoja, joita mielestäni valtakunnansyyttäjän toimet pitävät pilkkanaan.

Vai onko kysymys jostain muusta? Onko Raija Toiviainen ristiretkeillä Päivi Räsästä vastaan? Kuka olisikaan herkullisempi kohde kuin kansanedustaja, jonka kaikki tuntevat rohkeana Raamatun sanoman puolustajana? Jos valtakunnansyyttäjä olisi johdonmukainen, hänen olisi nostettava syyte lukemattomia pastoreita, saarnaajia, kirjailijoita, blogisteja, kolumnisteja vastaan, koska he ovat todistetusti puhuneet tai kirjoittaneet aivan samoista asioista ja Raamatun sanaan vedoten. Samoin hänen olisi nostettava syyte useita kristillisiä kustantajia vastaan. Kun valtakunnansyyttäjä otti nyt tikun nokkaan Päivin, sitä voi aivan hyvin sanoa maalittamiseksi. Siksi sopiikin kysyä: eikö näin törkeä maalittaminen täytä kaikki rikoksen tunnusmerkit. Löytyykö Suomesta vielä sellainen oikeusoppinut, joka uskaltaa toimia somen huutokuoroa vastaan? Missä luuraa oikeuskansleri? Ainakaan tähän hetkeen hän ei ole lausunut sanaakaan tästä farsista.

Suomessa on liian usein antauduttu ns yleisen mielipiteen vietäväksi. Sosiaalisen median huutokuoro näyttää vaikuttavan vahvasti päätöksentekoon niin poliittisesti kuin medioissakin. Sääliittävin esimerkki tästä on Hesarin toiminta. Jopa pääkirjoituksessa Hesari käy tässä keskenolevassa oikeusprosessissa Päivi Räsäsen kimppuun. (HS 1.5. Pääkirjoitus) Mutta että se vaikuttaa myös oikeuskäytäntöihin, on jo oikeasti pelottavaa. Kun pääkirjoitustoimittaja ampuu kansanedustajaa julkisesti ja nuoleskelee suorastaan julkeasti niitä tahoja, jotka haluavat nähdä Päivi Räsäsen tuomittuna. Hän ottaa oikeudekseen kertoa, että Päivin kannanotot loukkaavat myös monia kristittyjä. Sen verran ymmärrän Raamatun sanomaa, ettei yksikään sydämeltään kristitty, Jeesukseen uskova, Raamatun Jumalan sanaa pitävä, ole tullut loukatuksi. Minä en ainakaan.

Olen hämmentynyt ja surullinen. Oma isänmaani, joka on rakennettu kristillisille arvoille, on hylkäämässä lopullisesti (?) kristilliset juurensa. Rakkaat veljet. Nyt ei ole aika vaieta, vaan alkaa taistella tätä mädännäisyyttä vastaan rukoillen ja toimien. Olisiko ensimmäinen toimi peruuttaa Hesarin tilaus? Ja tehdä kantelu valtanunnansyyttäjän vääristelyistä oikeuskanslerille.

Je suis, Päivi!

Pientaloalueella kävellessä voi tuntea sieraimissaan grillintuoksun yhä useamman pensasaidan takaa. Se on kesä nyt, ja tosimiehet lempipuuhaansa kääntelemässä herkullisia pihvejä tai makkaroitai pihagrillissään.

Retkigrillaus nuotiolla tai kannettavalla grillillä on uusi kesäruoanlaiton nouseva trendi. Niin sanottu perusgrillaus on saanut myös uusia ulottuvuuksia erilaisten grillien ja savustuslaitteiden valikoimien kasvusta. Sosiaalinen grillaaminen ja käänteinen ruskistaminen ovat kesän nousevia grillaustrendejä. Grilliin valitaan yhä monipuolisemmin erilaisia herkuja, lihojen, makkaroiden ja kalojen ohien myös kasviksille varataan aiempaa useammin vakiopaikka grillissä. Tämä käy ilmi HKScanin teettämästä grillaustutkimuksesta. HKScanin teettämään grillaustutkimukseen vastasi 800 suomalaista kesä-

Grillikausi käyntiin

heinäkuussa 2020. Vastaajista 51 % oli naisia ja 49 % miehiä.

Pekonin grillaus on kasvanut huimasti

Grillaustrendeissä näkyvät samat trendit kuin ruoanlaitossa muutenkin. Grillimakkaroiden lihasammatt grillimakkarat ovat grillaajien suosiossa (64 %). 63 prosenttia grillaa grillijuustoja tai halloumia. Suosikkilistalla ovat myös niin sanottu perusgrilli-

makkarat (59 %). Broilerin lihaa grillaa 50 % ja porsaan lihaa 47 %. Pekonista on tullut monen grillaussuosikki, 42 prosenttia grillaajista kruunaa grilliherkut pekonilla. Pekonin suosio on kasvanut jopa 25 prosentilla edellisestä HKScanin ja Dagmarin teettämästä, Bilendin toteuttamasta grillaustutkimuksesta lokakuussa 2018.

Lisäksi kasvien käyttö kasvaa edelleen. Kolme neljästä (74 %) grillaajasta grillaa kasviksia.

Laadukkaat, artesaanituotteet makkarat ovat kasvattaneet tasaisesti suosiotaan. Siipikarjapohjaisten makkaroiden suosio on kasvanut eniten kaikista makkarista, vuodesta 2019 vuoteen 2020 peräti 37 prosenttia.

– Broilerin lihaa syödään tällä hetkellä enemmän kuin koskaan ennen. Moni valitsee myös grilliin yhä useammin siipikarjapohjaisen makkarat. Kariniemen

Jos ei jaksa näperrellä pienten lihapalojen kanssa, voi lävättää grilliin paistumaan kunnon pötkäleenkin. Lankkupihvit sopivat hyvin grillaukseen mureutensa, maukkautensa ja mehukkuutensa ansiosta.

◀ Viljaporsaan Kasslerkinkku smoky BBQ on pintamaustettu kasslerlankku, jossa maistuu mm. valkosipuli, mustavalkosipuli, mustapippuri ja ancho chili.

Kokoa kasslerlankulla on noin 1,2 kg eli riittää varmaan useammallekin tosimiehelle.

▶ Toinen lankku-uutuus on Viljaporsaan Kinkkulankku honey-pepper. Se on tehty viljaporsaan sisäpaistista ja marinoitu kinkkulankku. Maku tulee aidosta hunajasta ja pippurista. Tästäkin noin 800 gramman lankusta riittää useammallekin karvapäälle.

Kananpojan uusissa grillimakkarissa maistuvat muun muassa kanapekoni ja tulinen chorizo, kertoo HKScanin Suomen markkinointijohtaja Mikko Järvinen.

Käänteinen ruskistaminen

Yksi nouseva grillaustrendi on valita jotain tiettyä puulajia oleva hiili tai briketti grilliin. Savustuslastun voi valita myös tietystä puulajista tuomaan haluttua oikeanlaista savuvarmia kalalle tai lihalle. Grillattavan lihan

makua voidaan näin hienosäätää grillihiilen puulajin mukaan.

Grillihiliä on myynnissä esimerkiksi seuraavista puulajeista:

▶ Pekonilla saa mukavasti monipuolistettua reseptejä. Savustettu paprika ja jalapeno antavat miellyttävää potkua pekoniutuuteen.

omenapuu, kirsikkapuu, tammi, vaahtera, leppä ja hikkori.

Sosiaalinen grillaus on yhdessä grillaamista ja syömistä parhaimmillaan. Samaan tapaan, kun kokoonnutaan fondue-padan ympärille, voidaan kokoontua pöytägrillin äärelle.

– Tällaiseen sosiaaliseen grillaamiseen sopivat hyvin erilaiset quick & easy -herkut eli nopeasti kypsyvät lihan palat ja viipaleet sekä erilaiset vihannekset. Ideana on, että jokainen voi kypsentää ja herkutella useilla, ▶

Suosituimmat grillattavat

#hookoo
#hkkesa
#kariniemen
#kariniemenkotitila

- Kasviksia mukana joka grillauskerralla
- Grillijuustojen suosio kova
- Porsaan ja broilerin lihat ovat suosituimpia, pekonin grillaus on kasvanut huimasti
- Soijanakit ym. suositumpia kuin kasvisruokaa noudattavien määrä

Crowst: Grillaustutkimus 6-7/2020 N800

Grillaustrendit

#hookoo
#hkkesa
#kariniemen
#kariniemenkotitila

Trendi	Mitä?	What's hot 2021
Craft-a-Q	- Artesaanituotteet: craft beer, artesaanimakkarat, raakamakkarat, artesaanihiilet ja briketit - Paikalliset raaka-aineet	Valitut puulajit hiiliin, briketteinä tai savustuslastuina - maku
Fusion-Q	- Grillauksen monipuolistuminen – Kaikkea voi grillata - USA:n makumaailmat kohtaavat etnisiä vivahteita maailman ympäri - Suosittu tuotetyyppi ja grillaustavat "around the world"	- Vege: Kasvikset, -proteiinit, makkarat - Grillijuustot, pekoni - Mausturubit: eksoottiset rubit esim. dukkah, mm. Afrikka nousussa
Low, slow & smoke	- Hiijaa hyvää tulee, savustus, savun maku - Epäsuora grillaus, savustusgrillit - Isot lihanpalat	- Reverse searing – "käänteinen ruskistus" - Sous vide esikypsennys
Special cuts & new steaks	- Uudet fileiden ja paistien kaltaiset erikoisleikkaukset - Luulliset isot palat	- Flank, flat iron, petite tender, pluma.... - Brisket, Tomahawk → Vielä pientä, kasvupotentiaalia on
Quick & easy	- Aasian innoittama nopea katu/pöytägrillaus - Esikypsennetyt tuotteet	- Sosiaalinen grillaus, pöytägrillaus - Retkigrillaus, Jaettavat-to share
Burgermania 3.0	Burgertrendi jatkuu kuumana, monipuolistuvat raaka-aineet	- Vege, kana, halloumi.... Smash
Tools & gadgets	- Grillausvälineiden kasvubuumi: - Plancha, pizzakivi, salt slab, telineet...	Langattomat lämpömittarit

► Pakko myöntää, että tuntuu lähes pyhäinhäilykseltä, kun puhutaan kanasta valmistetuista grillimakkararoista. Mutta niinpä vaan mieli muuttui heti ensipuraisulla... anteeksi ennakkuuloni.

► jopa eri tavalla maustetuilla lihoilla. Tähän sopivat erityisesti HK:n Street Grill -sarjan neljä tuoremarinoitua lihatuotetta: pieniä, eri muotoisia, paloja ja siivuja, jotka kypsyvät nopeasti. Kariniemen uutuuksista loistavia pöytägrillattavia ovat kypsät kanafileet, joille riittää nopea pinnan grillaus. Yhteiseen grillauspöytään kuuluvat myös erilaiset dippikastikkeet ja lisäkkeet, kertoo Järvinen.

Perinteinen grillauksen perusohje on: Grillaa lihan pinnat kuuma grillissä kiinni ja kypsennä matalassa lämmössä haluttuun lämpötilaan. Uusi vinkki on tehdä tämä käänteisesti: kypsennä liha miedossa lämmössä grillissä, uunissa tai sous vide -laitteella ja grillaa tämän jälkeen kuumassa grillissä herkullinen ruskistunut pinta.

– Tämä käänteinen ruskistaminen sopii erityisen hyvin isompiin ja luullisiin lihapaloihin. Lihälämpömittarilla varmistetaan tässäkin valmistustavassa haluttu kypsytys, vinkkaa Järvinen.

Retkievät kypsennetään nuotiolla

Koronavuoden aikana kotimaan matkailu ja ennen kaikkea luonnossa retkeily ovat tulleet suosituiksi. Herkulliset eväät ovat tärkeä, joskus jopa tärkein osa retkeilyä. Makkaran paisto valmiilla nuotiopaikoilla tai ruoan laittaminen kannettavalla grillillä kuuluvat monen retkipäivään. Vaikka yleisin grillattava retkievä on makkara, voi luonnon helmassakin hifistellä ja paistaa vaikka valmiiksi kypsennettyjä broilerin fileitä.

– Grillaustutkimuksemme mukaan kasvava trendi on myös erilaisten, uusien grillausvälineiden hankkiminen. Smokereita, au-

► Kariniemen tuo kesäksi grilliin uutuusmakkarat, jotka on valmistettu suomalaisesta antibiootittomasta kananpojasta. Kariniemen Kananpojan grillimakkarat on mehevää ja maistuvaa grillattavaa, jossa lihaa on peräti 90 %. Kariniemen Kananpojan Kanapekoni grillimakkarat täyteläisen maun kruunaa kanapekoni. Kariniemen Kananpojan Tulin Chorizo grillimakkarat on nimensä veroinen: espanjalaistyylisen makkaran erityispiirteitä ovat korkea lihapitoisuus ja voimakkaat, täyteläiset mausteet.

► Makkarojen lisäksi grillissä tirisevät myös Kariniemen uudet kananpojan kypsät grillifileet. Ne sopivat erinomaisesti nopeaan grillaamiseen, lämmitys grillissä vie vain noin 5 minuuttia. Kyseiset tuotteet ja maustettu, pakattu vakuumpakkaukseen ja kypsennetty pakkauksessaan. Eli hätäisemmälläkään grillaajalla ei ole pelkoa, että kana jää raaka'aksi tai kuivaksi.

► HK Street Grill on Aasian ruokakulttuurin ja Street Foodin innoittama uusi konsepti. HK Street Grill -lihat ovat pieniä paloja ja siivuja, jotka kypsyvät nopeasti ja ovat helppoja grillata. Tuoremarinadeissa käytetään tuoreita haapatettuja eli fermentoituja raaka-aineita. Lisäksi maun antajana, mureuttajana ja värin säilyttäjänä käytetään erilaisia laadukkaita viinietikoita. Tuoreet ja fermentoidut raaka-aineet antavat tuoremarinadeille raikkaan ja täyteläisen maun ja tuovat vivahteita, joita ei saavuteta tavallisilla kuivamausteilla. Hyvänä esimerkkinä tästä on inkivääri, jossa kuivatun ja tuoreen ero on selkeä.

tomatisoituja pellettigrillejä, design-pöytägrillejä tai kamadoja hankitaan aiempaa enemmän kotiin tai mökille olemassa olevan kaasugrillin rinnalle. Luonnossa liikkuvat nuotiomakkaran paistajat ovat myös toisaalta valmiita investoimaan jopa tuhansia euroja uuteen erikoisgrilliin, kertoo Mikko Järvinen.

Yli puolet (55 %) HKScanin grillaustutkimukseen vastanneista käyttää kaasugrillia. Kun grilliin valikoituu perinteisten lihojen ja makkarojen lisäksi aiempaa enemmän myös kasviksia, esimerkiksi tomaatteja, broccolinia tai kaalia, koetaan kaasugrilli tällöin parhaaksi ja helpoimmaksi grilliksi. Hiiligrilli on toiseksi suosituin (32 %) ja sähkögrilli kolmanneksi suosituin (30 %) grilli.

Älä koskaan syö lihaa suoraan grillistä!

Keittiömestari Kari ”Kape” Aihinen haluaa kannustaa ja innostaa kaikki grillien äärelle tekemään hyvää ruokaa puhtaista suomalaisista raaka-aineista. Grillaamiseen Kape antaa muutaman perusvinkin, jotka kannattaa muistaa aina kun grillaa:

- Vanha sanonta ”puhtaus on puoli ruokaa” pätee erityisesti grillaamiseen. Mikään ei ole niin ärsyttävää kuin se, että edellinen grillaaja on jättänyt grillin likaiseksi. Grillaa aina puhtaalla grillillä.

- Grillaaminen on grillaamista, hauduttaminen on hauduttamista. Anna grillin kumentua

► Koska tuoremarinadit eivät pala niin helposti kuin marinadit yleensä, toimivat ne erityisen hyvin grillatessa, mutta sopivat myös muuhun lihan maustamiseen. HK Street Grill -lihat ovat helppoja ja nopeita grillata. Pienet palat ja viipaleet houkuttelevat kokeilemaan eri makuja ja jakamaan niitä yhdessä perheen ja ystävien kanssa.

► Varma valinta tosimitien grillijuhluihin on ehdottomasti lihapiirakka kahdella nakilla. Ja nakitkin tietenkin sitä napsahtavaa laatua.

aina ihan kuumaksi, ennen kuin aloitat grillaamisen. Grillaa aina kuumalla grillillä.

- Ota grillattava liha pois pakkausksesta huoneenlämpöön ennen grillaamista, anna lihan temperoitua ennen grillaamista.

- Älä syö lihaa koskaan suoraan grillistä, vaan anna lihan aina vetäytyä. Hyvä tapa on kääriä liha folioon ja antaa sen

vetäytyä lihan koosta riippuen muutamasta minuutista aina kymmeneen minuuttiin. Lihan vetäytyessä on hyvä puhdistaa grilli valmiiksi seuraavaa grillauskertaa varten.

- Käytä isompien lihojen grillaamisessa lihalämpömittaria. Ota huomioon, että lihan sisälämpötila nousee aina vielä myös vetäytymisen aikana.

SAKARI HEINO
INSINÖÖRI
KOTI, USKONTO JA ISÄNMAA

382

Softatalo AIDA Oy

HALUATKO SÄÄSTÄÄ ENERGIAA JA RAHAA?

Säästetään kaukolämpöä, maakaasua, nestekaasua, öljyä ja käyttövettä kiinteistöissä. Globaalisti ainutlaatuiset ja varmat järjestelmät toteuttavat n. 10-30 % säästöjä nopeassa takaisinmaksuajassa.

OTA YHTEYS, NIIN TEEMME TARJOUKSEN !

petri.aalto@aida-energy.com
www.aida-energy.com

ER Rakentajat Oy
Täsmällistä Rakentamista

Kaikki rakentamispalvelut yhdellä puhelinsoitolla

- Tilamuutokset, saneeraukset ja uudet tilat
- Teollisuuden rakenteet, toimitilat
- Uudisrakentaminen jne.

Puh. 0400 887 331
kari@eksaktirakenne.fi

TOSIMIES

Toimiva ilmoitusväline!
www.tosimies-lehti.fi

Suuntaan luottamuksella elämääni, jonka olen Jumalalta saanut. Katson taaksepäin, kiitän. Katson eteenpäin, luotan. Katson ylöspäin, uskon.

Olen syntynyt Imatralla sota-aikana 1943. Vanhempani kokivat evakkoajan ja sotaan liittyvän pula-ajan. Kasvoin vanhimman siskoni kanssa Imatralla vaatimattomissa oloissa, mutta koti oli kuitenkin sopuisa ja rakastava uskovaisten koti.

Omakohhtaisen uskonratkaisun tein 13 -vuotiaana. Sain pyytää Jeesusta elämääni ja ne pienet synnit anteeksi. Oli ilo kertoa äidille, isälle ja siskolle, mitä oli tapahtunut ja pyytää anteeksi asioita, joilla olin pahottanut heidät.

Nuorena oli kova halu päästä töihin tienaamaan. Kesäisin tienasin yhtiön pelloilla sokerijuurikkaita harventaen ja möyhentäen. Kaupassa 14 vuoden ikäisenä juoksupoikana ja myyjänä. Oppikoulu ei kiinnostanut ja päätin sen kun oli mahdollista.

Uutena harrastuksena tuli torven soitto. Osamaksulla sain hankittua saksofonin, jolla soitelin seurakuntaan perustetussa soitokunnassa. Kerran viikossa harjoiteltiin yhdessä poikien kanssa. Kun laulut alkoivat mennä vähän "sinnepäin", aloimme soittaa tilaisuuksissa. Siitä tuli myös uusi kaveripiiri, millä oli samat arvot.

Tavoitteisiin ei päästä ilman koulutusta

Aloin opiskella työn ohessa. Tuli armeijaan meno ja sen jälkeen vielä kaupallinen tutkinto.

Perheen perustaminen

Menin naimisiin ja meille syntyi kaksi tyttöä. Oman talon hankinta tuli kuvioihin. Alkoi rakentaminen ja monet yöt menivät aamutunneille. Virtaa 25 -vuotiaalla oli, joten lisäksi hoitui vielä normaali työ. Kolmikymppisenä rakensin vielä vähän suoremman ok-talon uima-altaalla.

Tehtävä Jumalalta

Sekin onnistui. Ajattelin, tämä hän on kiinni vain taidosta ja yrittämisestä.

Työelämässä meni lujaa, tarjoutui hyviä työpaikkoja. Se tietysti ruokki itsetuntoa. Jätin LVI-alan ja siirryin vetämään teknillistä työkalu- ja koneliikettä.

Elämä tuntui mukavalta, iso asunto, hyvät autot ja perhe. Seurakunnassa tein paljon vapaaehtoistyötä, se oli jo lapsuuskodin perintö. Kaipasin kuitenkin usein rauhaa ja aikaa mikä puuttui.

Oma rautakauppa

Kuitenkin oli halu tehdä vielä aivan oma liike, jota voisimme perheenä hoitaa. Miettiessäni vaihtoehtoja, tuli hieno tarjous ostaa rautakauppa, jolla oli pitkät perinteet. Rautakauppa, monipuolisella valikoimalla ja taloustavaraosasto. Tuntui hyvältä olla rautakauppias. Yrittäjä

on ihmisenä erikoinen, haluaa vielä jotain. Kesäpaikka, jossa voisi levähtää ja sydän oireili. Kesäpaikka löytyi järven rannalta, jossa olin syntynyt, täytti toiveen.

Vielä kaksi rakennusprojektia

Rautakauppiakointeist ja toinen rakennus halpakaupalle. Rautakaupan yhteyteen tehtiin myös uusi koti perheellemme. Tytöt olivat kasvaneet ja jättämässä lapsuuden kotia, joten tilaa ei tarvinnut niin paljon.

Näin jatkuivat kaupankäynti muutaman vuoden. Kauppiaspariskunta teki työtä pyöreitä päiviä.

Kaikella on oma hintansa

Lopulta alkoi uupumus voittoa ja tehtävät kasaantuivat. Yhteistyö puolison kanssa tuntui vaikeal-

ta. Tilanne muuttui hänen jäädessään sairauslomalle. Itsekin sain sairauslomaa ja sydän oireili. Ei ollut työn iloa eikä intoa, kaikki tuntui turhalta. Kuitenkaan yrittäjänä en voinut sairastaa.

Suhde Jumalaan, johon olin luottanut, tuntui kaukaiselta. Syksyn pimeydessä yöllä kesäpaikalla menin ulos. Panin käden nyrkkiin ja sanoin kohti taivasta, "Jumala missä olet en jaksa enää". Tajusin kohta, ei Jumalan aika ole minulle, olen tehnyt vääriä valintoja. Epätoivossa tuli mieleeni tapauksia elämäni varrelta. Olin kokenut Jumalan parantavan voiman hankalasta sairaudesta. Varjelusta pahassa hirvokolarissa, mistä inhimillisesti ei olisi pitänyt selviytyä. Isäni, joka oli minulle tärkeä ja rakas, kanto minua esirukouksin Jumalalle.

Tuli 1990-luvun lama ja se oli kovaa aikaa. Tilanteet

muuttuivat nopeaan tahtiin. Pankeille, keskusliikkeille, tarvarantoimittajille ja asiakkaille tuli ongelmia. Kaikki ympärillä tuntui kaatuvan ja voimat olivat lopussa. Ratkaisu, itse hakea yritys konkurssin kautta loppuun. Tilanteesta tuntui, että kaikki hajosi. Meni työ, yritys ja vielä puolisoni kuoli. Olin ihan loppu viisikymppisenä.

Kaiken tapahtuneen jälkeen löytyi elämän halu ja voimia tekemiseen

Elämä jatkui – uusi avioliitto. Yhdessä keski-ikäisinä päätimme rakentaa uuden elämän. Olimme nuorina tulleet uskoon, kokeneet elämänpaineet ja vaikeudet. Päätimme siis pyytää ja ottaa Jumala mukaan elämäämme. Luotimme, joku tehtävä löytyy, missä voi olla mukana. Ala, jossa työskentelin yli 10-vuotta, oli hautaustoimisto, se tuntui haastavalta ja antoisalta työltä. Nyt hoidan perheemme kiinteistöyhtiötä, jossa minulla riittää vielä töitä.

Sinisellä Saimaalla

Hankimme Saimaan rannalta talon. Vene omassa rannassa antoi uutta ulottuvuutta suurilla Saimaan selillä. Veneen ruoria pidellessä, tuulen hyväillessä leppoisasti, mietin usein, miten Jumala hellii minua kaikkien virheidän jälkeen.

Ei tarvinnut hetkeäkään miettiä

Karavaaniharrastus tuli hyvien ystävien innoittamana. Päätimme kokeilla ensin vaunua ja sitten siirryttiin asuntoautoon. Karavan-tapahtumat olivat hieno kokemus. Löytyi yhteys, jokainen sai toteuttaa itseään. Sanoa, olla hiljaa, laulaa, puhua ja vaikka musisoida. Kaikissa kristillinen arvomaailma. Toiminta kasvoi ja laajeni. Samalla tuli uusia muotoja, suunniteltuja tapahtumia. Aloin myös itse harjoitella uudelleen saksofonin soittoa, kuusikymppisenä. Karavaani-joukossa oli nuoruuden ystävä harmonikkataituri Tauno. Hän alkoi innostaa, tule soittamaan tapahtumiin, jos menee pieleen, hän soittaa päälle. Se innosti.

Viestiveljet, tehtävä Jumalalta

Muutama vuosi meni uuden harrastuksen parissa, joka jatkui vieläkin.

Kerran Tauno sanoi, että hänet pyydettiin Viestiveljiin säestäjäksi. Pyysi kuuntelemaan ja katsomaan millainen kuoro se on. Näin sen innokkaan joukon, laulamassa hengellisiä lauluja. Sytytti halu päästä siihen miesjoukkoon mukaan. Tuntui kuitenkin mahdottomalta, olihan kotimme ja kuoron välimatka 300 km. Kuoroa johti Jarmo, joka puolestaan päätti hankkia asuntoauton ja tulla mukaan kristillisiin karavan-tapahtumiin musisoimaan. Soitto aukaisi tien Viestiveljiin, se oli elämäni parhaita hetkiä. Käyn niin paljon mukana kuin välimatka antaa mahdollisuuksia. Mennyt kymmenen vuotta veljien kanssa on antanut paljon. Iloa, kilometrejä ja saksofonin soittoa. Ihmeellistä on, että niin suuri miesjoukko eri seurakunnista vie sanomaa eteenpäin. Toisiaan tukien, hyväksyen ja rakastaen tasavertaisina.

Tulevaisuus uskoa ja toivoa

Toivona on koronan loppumisen myötä, että tilaisuudet alkaisivat. Saisi Viestiveljien ja pikkuryhmän 4-6 veljeä kanssa viedä sanomaa. Soittaen, laulaen, kertoa mikä on elämässä tärkeää. Samalla karavaanarien halu kulkea täytyy, kiertäessä Suomea pitkin ja poikin. Välillä jopa Euroopassa kulkien. Tekemisen voi suunnitella, mutta terveyttä ja elinpäiviä pyydetään ylhäältä ja muistetaan kiittää niistä.

Luotan siihen, kun elämäni päättyy ja tänne jäävät rakkaat, että he voisivat sanoa, hän rakasti perhettään ja palveli Jumalaa. Uskoi ja turvasi Jeesuksen sovitykseen.

Seuraavat psalmin jakeet ovat minulle tärkeitä. Psalmi 138, jakeet 1 ja 8:

"Koko sydämeistäni minä sinua kiitän, sinua minä soitollani ylistän sinua, en muita jumalia. Minkä olet osalleni varannut, sen sinä, Herra, viet päätökseen. Iäti kestää sinun armoni. Ethän jätä kesken kättesi työtä!"

KUVAUKSET
(kaikki mahdolliset teollisuudesta hautajaisiin) yli 30v kokemuksella.

1 KASSATALON kuvapörssi
HYVINKÄÄ

PUH. (019) 439 470
WWW.KPFOTO.FI

MATTI EILOLA

ensihoitaja/hieroja

YRITTÄJYYS

SYNNYTTÄÄ HYVINVOINTIA

SEINÄJOKI

158

Pitääkö salaatti miehen tiellä?

Kimmo Janas

On pelkkä urbaanilegenda, ettei tosimites koskisi kasviksiin. Elämmehän sentään sitä kuuluisaa suvaitsevaisuuden aikaa, jolloin miehillekin suodaan pehmeämpi – jopa vihreämpi – puoli.

Koronapandemia on vauhdittanut muutosta monien ruokakauppaostoksissa. Ruokaa laitetaan enemmän itse, toisaalta ruokaa ostetaan enemmän myös valmiina. Valmisruokia ei sanota enää eineksiksi eikä niiden ostaminen ole enää noloa. Valmisruoka pelastaa tosimitiehetkin, kun arjesa halutaan nopeasti ja helposti hyvää ruokaa.

Laatu ja terveellisyys ovat monille tärkeitä kriteereitä valmisruokavalinnoissa. Annossalaatit ovat nousseet heti syötävistä valmisruoista kaikkein suosituimmiksi. Valmiita salaatteja syödään enemmän kuin koskaan ennen, vuotuinen kasvu noin 10 prosenttia. Suomessa ostetaan vuodessa ruokakaupoista noin 16 miljoonaa annossalaattia. Suosituimpia salaatteja ovat broilerin lihaa sisältävät salaattit. Kaikkein suosituin maku valmiissa annossalaateissa on kana-caesar.

Kaikki lähti liikkeelle kaalista

Euraan on perustettu salaattitehdas, jossa valmistetaan uusia Mäkitalon Farmin annossalaatteja. Salaattitehtaan perusti Euran Mannilassa sijaitsevan Mäkitalon Farmin isäntä Esa Mäkitalo yhteistyössä kumppaneidensa kanssa.

Mäkitalo on viljellyt keräkaalia Euran Mannilan kylässä 20 vuotta. Mäkitalon Farmilla istutetaan tänäkin keväänä miljoona kaalintaimea. Varhaiskaalia kerätään pelloista kesäkuusta syyskuuhun. Varastokaalin sato korja-

taan syys-lokakuussa. Mäkitalon farmin kylmävarastoissa varastoidaan talven yli noin 700 000 kiloa keräkaalia. Mäkitalon Farmin vuotuinen sato on kaikkiaan 1 - 1,5 miljoonaa kiloa keräkaalia.

Pitkään oli mielessä kaalin jatkojalostaminen. Keräkaalissa makukin vain paranee varastoidessa, kun kaalin sokerit lähtevät liikkeelle. Kun toisaalta monet kaipaavat nykyään helppoja ja nopeita ruokia, tuli ajatus mahdollisimman kotimaisten annossalaattien valmistamisesta. Koska kaalien lisäksi salaatteihin tarvitaan myös muita raaka-aineita, lähdin ottamaan yhteyttä tässä lähellä oleviin muihin tuottajiin. Ideani uuden salaattibrändin perustamisesta sai heti innostuneen vastaanoton, kertoo Esa Mäkitalo.

Kaikki löytyy läheltä

Mäkitalon Farmin annossalaattien tinkimätön tavoite on alusta asti ollut valmistaa ne mahdollisimman kotimaisina. Tässä on myös hyvin onnistuttu. Kaikki Mäkitalon Farmin annossalaattien pääraaka-aineet ovat kotimaisia ja tulevat Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueelta: jääsalaatit Härkälän Puutarhalta Köyliöstä ja Oksasen Puutarhalta Turun Paattisilta. Porkkanat ja sipulit tulevat Vihannes-Laitilasta Uudestakaupungista, kananmunat Satamunasta Euran Panelias-

ta ja salaattinkastikkeet At Sauce Oy:ltä Turusta.

Minulle on kunnia-asia, että myös kaikki salaattien liharaaka-aineet ovat suomalaisia. Porseen- ja naudanlihat ovat suomalaisia HK-lihoja, jotka tulevat HKScanin sopimustuottajilta. Suomalaiset broilerin fileet tulevat puolestaan Kariniemen kotitiloilta. Salaattien liharaaka-aineiden laadusta kertoo sekin, että salaateissa käytettäviä lihoja ei ole missään vaiheessa pakastettu, iloitsee Mäkitalo.

Tosin ihan kaikkia Mäkitalon Farmin annossalaattien raaka-aineita ei pystytä viljelemään ympärivuotisesti Suomessa. Joitakin raaka-aineita, kuten jäävuorisalaattia, paprikaa ja maissia tulee EU:n alueelta osan vuotta.

Tyhjäksi jääneelle tehtaalle uutta käyttöä

Salaattitehtaan syntyminen Satakuntaan Euraan on monien suotuisten tekijöiden summa. HKScanin siipikarjaysikkö oli siirtynyt jo Raumalle ja sopiva kiinteistö Eurassa oli sen myötä jäänyt tyhjäksi. Kiinteistön sijainti lähellä salaattien raaka-aineiden tuottajia oli optimaalinen. Alueella on paljon hedelmällistä viljelymaata ja hyvät olosuhteet pitkälle kasvukaudelle. Uusi Mäkitalon Farmin salaattitehdas työllistää alkuvaiheessa jo 25 työntekijää, joka on myös alueella erittäin tervetullutta.

Vähemmän suolaa

Megatrendeistä ruokaan ja syömiseen heijastuvat tällä hetkellä selvästi muun muassa vastuullisuus, autenttisuus, yksilöllisyys, elämyksellisyys ja hyvinvointi. Korona-aikana monet ovat kiinnittäneet entistä enemmän huomiota myös kotimaisiin vastuullisesti tuotettuihin raaka-aineisiin ja ruoan turvallisuuteen.

Nämä samat megatrendit näkyvät myös valmisruokahyllyillä. Hyvinvointi ja ruoan terveellisyys ovat monille entistä tärkeämpiä asioita. Kaikissa Mäkitalon Farmin uusissa annossalaateissa on Sydänmerkki, joka tarkoittaa sitä, että tuote on tuoteryhmässään parempi valinta suolan määrän sekä rasvan laadun ja määrän suhteen, iloitsee Esa Mäkitalo.

Vastuullisesti tuotettua

Kaalien viljelyä Mäkitalon Farmilla on kehitetty vuosien aikana kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Kun esimerkiksi kaalien kauppakunnostuksessa tulee vuosittain jopa 100 000 kiloa kaalijätettä, syntyi ajatus sen hyödyntämisestä.

Vuonna 2017 sisarenpoikani Erno Lähteenmäki tuli vaimonsa Margitin kanssa mukaan osakaaksi Mäkitalon Farmille. Rakensimme yhdessä tähän lähelle nautakasvattamon. Nyt voimme hyödyntää kaalien kauppakunnostuksesta jäävän kaalimateriaalin osana nautojen ravintoa. Näin saamme kierrätettyä kaalin tuotannosta aivan kaiken. Myös salaattitehtaan kaikki vihanneshävikki hyödynnetään nautojen ruokinnassa. Naudat saavat herkullista ruokaa ja me hyödynnämme materiaalin, joka muuten menisi jätteeksi, kertoo Mäkitalon Farmin isäntä Esa Mäkitalo.

Ruokaisa falafelsalaatti on maistuva valinta maailman makujen rakastajille. Tässä salaattissa yhdistyy rapea salaatti, makoisat falafelpyörykät, proteiinipitoinen kasvis-papu-sekoitus sekä kuohkea hummuskastike. 100 % vegaaninen.

Maailmanmakuun suunniteltu härkänuudelisalaatti vie makumatkalle Aasiaan. Tässä salaattissa yhdistyy rapea salaatti, mehukkaat suomalaiset HK nautasuikleet, maustetut nuudelit sekä korealainen kastike.

Salaattierkkutelijoiden suosikki on maalaistwistillä valmistettu jauheliha-tacosalaatti. Tässä salaattissa yhdistyvät rapea salaatti, mausteinen suomalainen HK jauheliha, rapean rouskuvat maissilastut sekä meksikolainen kastike. Jauheliha on 100 % suomalaista.

Tässä salaattissa yhdistyvät rapea salaatti, reilut suomalaiset Kariniemen kanapalat, maistuvat krutonit sekä herkullinen caesar-kastike. Liha on 100 % suomalaista Kariniemen kananpoikaa.

Mäkitalon Farmin Kana-tacosalaattissa yhdistyvät rapea salaatti, mausteinen suomalainen Kariniemen kananpoika, rapean rouskuvat maissilastut sekä meksikolainen kastike. Liha on jälleen 100 % suomalaista Kariniemen kananpoikaa.

KARTTULAN APTEEKKI

Kissakuusentie 1
p. (017) 383 1130
ma-pe 9-18, la 9-14

TERVON APTEEKKI

Urheilutie 1
p. (017) 387 2168
ma-pe 8.30-16.30, la 9-13

KETO-UUTUDET!

Keto-150 Karate
Keto Forst W takaterällä
360°-Rotaattori

Vuoden Auto 2021 – VW ID.4

Kimmo Janas

Kun Volkswagen kertoi vuoden 2017 Frankfurtin autonäyttelyssä siirtyvänsä Kuplan ja Golfin jälkeen ID-sähköautojen kanssa kolmanteen aikakauteen, moni piti sitä kaukaisena ajatuksena. Nyt Volkswagenin filosofia on kuitenkin todellisuutta, minkä vahvasti VW ID.4:n saama World Car of the Year 2021 -palkinto huhtikuun lopulla.

Osana Transform 2025+ -strategiaa Volkswagen-brändi tulee investoimaan peräti 11 miljardia euroa sähköiseen liikumiseen vuoteen 2024 mennessä, mikä osoittaa Volkswagenin olevan tosissaan liikkeellä suosituissa

► Jalkatilaa löytyy todella hyvin takanakin, ja kun keskitunneli on matala, takana istuu kolme aikuista mukavasti.

sähköistymistrendissä. Yhtiön on tarkoitus julkaista 75 täys-sähköautomallia vuoteen 2029 mennessä ja myydä 26 miljoonaa sähköautoa samana aikana.

Suomessa Volkswagen oli muuten eniten rekisteröity täys-sähköautomerkki alkuvuonna 2021.

Pakarat penkkiin ja menoksi

Ulkomitoiltaan noin VW Tiguanin kokoinen ID.4 on Volkswagenin ensimmäinen täyssähkö-SUV ja samalla myös ensimmäinen globaalimalli, jota tullaan

► Lataukselle löytyy omat pistokkeet niin pikalataukseen (alempi) kuin sukollekin.

valmistamaan niin Euroopassa, Kiinassa kuin USA:ssakin. Huhtikuun lopulla esiteltiin Saksassa myös uusi ID.4 GTX. Nelivetöisen GTX-mallin osuuden arvioidaan olevan yli kolmasosa mallin myynnistä. Ensimmäiset

► Kuljettajan mittaristo on kytketty ohjauspyörän yhteyteen.

► Polkimet ovat suunniteltu ns. pelisukupolvelle – jarru on "pause" ja kaasua "play".

TOSIMIES TESTAA

► Takapenkkiä asennosta riippuen tavaratilan koko on 543 – 1575 litraa, eli siinä kulkee isomman miehen viikonloppurein tarvikkeet.

► Tavaratilan lattian alla on tila julkisiin latauslaitteisiin sopiva Mode 3 -kaapeli (vas.) ja tilapäislatauslaite sukapistokkeelle (oik.). Oheinen piuhahässäkkä on edellisen koeajajan jälkeensä jättämä, me tietenkin kerimme piuhat kauniisti kerälle...

ID.4 GTX:n toimitukset alkavat Suomessa syksyllä.

ID.4:ssä ei ole omaa käynnistysnappia, vaan sähkötkytkeytyvät päälle, kun kuski istuu alas – tietenkin avaimet taskussaan.

► ID.4 1st -malleissa on vakiona 235 mm leveät renkaat edessä ja 255 mm leveät takana.

Sitten vaan vaihteenvaihtin kiertetään D-asentoon, painetaan hieman kaasua ja ei kun menoksi.

Kuskin mittaristo on omana yksikkönään ohjauspyörän yhteydessä. Valtaosa keskinäytön säädöistä on kosketustoimisia ►

► Vaihteenvaihtin on sijoitettu rattinäytön kylkeen. Liikkeelle lähdetään kiertämällä valitsinta D-asentoon.

► ja muutenkin monet auton säätimet ovat hipaisupainikkeita, mikä ei ainakaan Suomen talvessa ole rukkaset kädessä mukavaa.

Poikkeuksena moniin sähköautoihin verrattuna ID.4:ssä on takapuskurin alta nouseva vetokoukku. Suurin sallittu peräväin on jarruttomana 750 kg ja jarrullisena 1000 kg. Ja katollekin sallitaan 75 kg kuorma.

Vakaata kyytiä

Ajokokemus on todella mukava. Pehmeää ja rengasmelua lukuunottamatta varsin äänetöntä menoa.

ID.4:n suurjänniteakku on sijoitettu painonjakauman ja painopisteen kanalta parhaalle paikalle akseleiden väliin auton matalimpaan kohtaan. Painonjakauma on kaikissa malleissa

► Ohjaamon valo ei kytkeä painikkeesta, vaan pelkkä käden huihtaisu riittää. Jos kuski sattuu olemaan etelämaalainen, voi seurauksena olla varsinainen disko valoien välkyessä päälle ja pois...

▼ Etupenkit olivat tässä mallissa varsin sporttiset tukien kuskia sopivasti vauhdikkaammissakin mutkissa.

◀ Lisävaruutta tilavaan matkustamoon tuo suuri panoraamalasikatto.

▼ Takamatkustajille on tarjolla kaksi USB-C latauspistoketta.

enintään prosenttiyksikön päässä ihanteellisesta 50:50-suhteesta. Auton takaveto takaa lisäksi vahvan pidon.

ID.4:n etuakseli on McPherson-tyyppinen ja ohjauksen välityssuhde 15.9:1. Nyt Volkswagenin ohjausjärjestelmä sijaitsee ensimmäistä kertaa pyörän keskikohdan edessä, mikä takaa vakauden myös vähän rivakammissa mutkissa.

Ja auto myös pysähtyy tarvittaessa kiitettävän varmasti, 77 kWh:n akuilla varustettujen etuakselien levyt ovat halkaisijaltaan 358 mm. Takana on rumpujarrut, joiden jarrupalat on suunniteltu kestävänsä koko auton käyttöajan ajan. Ne eivät kärsi korroosiosta, vaikka jarruja käytetään harvoin päivittäisessä ajossa. Pääsääntöisesti hidastukset hoidetaan jarrutusenergiaa rekuperoivalla sähkömoottorilla.

Auton huippunopeus on rajoitettu 160 km/h, millä ehtii ainakin Suomen oloissa kiitettävästi paikasta toiseen. Ja kiihtyvyyden on 8,5 sekuntia 0-100 km/h – eli ihan käypä arvo.

◀ Takavalojen suunnittelussa insinöörit ovat päässeet panemaan parastaan.

Varusteissa löytyy

Meillä kokeiltavana oli ennakkomyyntissä ollut ID.4 1st -malliversio. Jatkossa ID.4:ää löytyy viitenä eri varusteversiona; Life, Business, Family, Tech ja Max, joista jokainen on varustettu varsin kattavasti ja lisävarusteita pystyykin valitsemaan vain rajatusti.

Vakiovarusteluun kuuluu mm. lämpöpumppu, lämmitettävä nahkaverhoilu monitoimiohjauspyörä, mukautuva vakionopeudensäädin, ympäristönvalvontajärjestelmä hätäjarrutustoiminnolla, puheohjaus, led-ajovalot, digitaalinen mittaristo, navigointilaitte 10" kosketusnäytöllä (meillä 12"), langaton älypuhelinliitäntä, pysäköintitutkat edessä ja takana ym. ym.

Kaikki versiot on varustettu 77 kWh:n akulla, ja sähkömoottori tuottaa tehoa 150 kW eli 204 hevosvoimaa. Myöhemmin on tulossa vielä City -varusteversio, jossa on puolestaan pienempi 52 kWh:n akku ja tehoa joko 109 kW (148 hv) tai 125 kW (170 hv).

Lataus vie kotiloissa sukopistorasiasta 7,5 tuntia – tietenkin jos kyseessä on lämpötilppa, saa juosta kahden tunnin välein

▼ Keskinäytöstä löytyy monenlaista tietoa mm. keskimatkuksesta, latauksen edistymisestä ja jopa apua töppösten viilentämiseen.

◀ Kamerat takana ja edessä helpottavat ID.4:n parkkeerausta varsinkin ahtaissa oloissa.

◀ Keskinäytön alla on liukusäätimiä muutamia toimintoja varten.

kääntämässä lisää aikaa tolppaan. Pikalatauksessa valmista tulee alle 40 minuutissa.

Mielenkiintoista on muuten, että amerikkalaistutkimuksen mukaan Kaliforniassa joka viides sähköllä ladattavan auton vuosina 2012-2018 ostanut vaihtoi seuraavaksi takaisin poltto-

◀ Navigaattori on selkeä ja pelittää moitteettomasti.

◀ Tuulilasinäyttö ilmestyy noin kymmenen metrin päähän kuskien paikalta. Navigaattorin kääntösuojan nuolet ilmestyvät hyvissä ajoissa myös näkökenttään.

moottoriautoon. Suurimpana syynä mainittiin latauksen hankaluus...

Valmistaja lupaa ID.4:lle 487 km toimintamatkan, mikä tietenkin lyhenee ainakin Suomen pakkaspäivinä. Yhdistetyksi kulutukseksi kerrotaan 18,5 kWh/100 km, meillä viikon koeajossa keskimatka oli 20,2 kWh/100 km.

Kokeilemamme ID.4 1st Max maksaa 58 867,45 euroa, mikä on varsin hyvin linjassa muiden vastaavilla ominaisuuksilla varustettujen kilpailijoiden kanssa.

KAIKKI MITÄ TARVITSET PYÖRÄILYYN

CHEBICI

chebici.fi | 09 286 559 | Vanha yhdystie 2 | 04430 Järvenpää